

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Ekonomika obce Březová-Oleško

Tereza Teofilová

© 2024 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Teofilová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ekonomika obce Březová-Oleško

Název anglicky

Economics of the Březová-Oleško municipality

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení hospodaření obce Březová-Oleško v letech 2018 až 2022 pomocí vybraných metod finanční analýzy subjektu. Na základě výsledků analýzy subjektu budou stanoveny závěry, návrhy a doporučení pro stabilizaci a rozvoj analyzovaného subjektu.

Metodika

- 1) Vymezení teoretických východisek – obec, rozpočet, účetní výkazy, finanční analýza
- 2) Základní charakteristika obce Březová-Oleško
- 3) Výběr metod analýzy rozpočtu a finanční analýzy
- 4) Aplikace vybraných metod na reálná data z praxe
- 5) Vyhodnocení výsledků
- 6) Závěry, návrhy a doporučení

Doporučený rozsah práce

30-50 stran textu

Klíčová slova

obec, rozpočet, Březová-Oleško, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

LAJTKEPOVÁ, Eva. Veřejné finance v České republice: teorie a praxe. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013. ISBN 978-80-7204-861-8.

OUTRISINOVÁ, Milana, a kol., 2011. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek. Praha: C. H. Beck. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4

PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

TOTH, Petr. Ekonomické aktivity obcí a měst. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-491-6.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 9. 2023

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 12. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomika obce Březová-Oleško" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. 03. 2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za skvělé rady a podporu v průběžných konzultacích. Dále bych chtěla poděkovat starostce Ing. Věře Lehké, která mi v průběhu bakalářské práce poskytovala cenné rady a všechny potřebné dokumenty.

Ekonomika obce Březová-Oleško

Abstrakt

Cílem práce je zhodnotit hospodaření obce Březová-Oleško za období 2018 až do roku 2022 s pomocí finanční analýzy. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to teoretickou a praktickou. Teoretická část je založena na faktech, které jsou čerpány z odborné literatury, případně z internetových zdrojů. Teoretická část popisuje rozpočtový proces, základní pojmy analýzy příjmů a výdajů, saldo a základním popisem finanční analýzy. V praktické části je nejdříve popsána obec Březová-Oleško z hlediska její historie a majetku. Je zde zmíněna demografická situace obce. Jako další je vypočítána analýza příjmů a výdajů, což zahrnuje saldo celkového rozpočtu, saldo běžného rozpočtu, saldo kapitálového rozpočtu. Po výpočtech analýzy příjmů a výdajů, začíná podrobná finanční analýza. Jsou zde vypočítány jednotlivé ukazatele, které hodnotí hospodaření obce. Poslední kapitola je věnovaná Soustavě informujících a monitorujících ukazatelů. Na konci bakalářské práce jsou zhodnoceny výsledky ukazatelů a jsou doporučeny návrhy a opatření.

Klíčová slova: obec, rozpočet, Březová-Oleško, finanční analýza

Economics of the Březová-Oleško municipality

Abstract

The bachelor thesis aims to assess the management of the municipality of Březová-Oleško for the period 2018 to 2022 with the help of financial analysis. The bachelor thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part is based on facts that are drawn from the literature or from internet sources. The theoretical part describes the budget process, basic concepts of income and expenditure analysis, balance sheet and basic description of financial analysis. The practical part first describes the municipality of Březová-Oleško in terms of its history and assets. The demographic situation of the municipality is mentioned. Next, the income and expenditure analysis is calculated, which includes the balance of the total budget, the balance of the current budget, the balance of the capital budget. After the calculation of the revenue and expenditure analysis, the detailed financial analysis begins. Here the various indicators are calculated which evaluate the performance of the municipality. The last chapter is devoted to the System of informing and monitoring indicators. At the end of the bachelor thesis, the results of the indicators are evaluated and suggestions and measures are recommended.

Keywords: Municipality, budget, Březová-Oleško, Financial Analysis

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl.....	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	15
3.1 Rozpočet obce	15
3.1.1 Rozpočtový proces.....	15
3.1.2 Rozpočtová skladba	16
3.2 Příjmy rozpočtu	19
3.2.1 Běžné daňové příjmy	20
3.2.2 Běžné nedaňové příjmy	21
3.2.3 Kapitálové příjmy	21
3.3 Výdaje rozpočtu	22
3.3.1 Běžné výdaje.....	22
3.3.2 Kapitálové výdaje	22
3.4 Dotace	23
3.5 Rozpočtový deficit	24
3.5.1 Typy rozpočtových deficitů v krátkém období.....	25
3.5.2 Typy rozpočtových deficitů podle určitých kritérií	25
3.5.3 Typy deficitů podle příčin vzniků.....	25
3.6 Finanční analýza.....	26
3.6.1 Metody finanční analýzy	27
3.6.1.1 Finanční analýza fundamentální.....	27
3.6.1.2 Finanční analýza technická.....	27
3.6.1.3 Finanční analýza kauzální	28
3.6.1.4 Finanční analýza komparační	28
3.6.1.5 Elementární metody finanční analýzy	28
3.6.1.6 Vyšší metody finanční analýzy	29
3.6.2 Ukazatele finanční analýzy	29
3.6.3 Ukazatele rozpočtového hospodaření	30
3.6.4 Poměrové ukazatele	31
3.6.4.1 Ukazatele autarkie	31
3.6.4.2 Ukazatele aktivity.....	32
3.6.4.3 Ukazatele likvidity.....	33

3.6.4.4	Ukazatele rentability	34
3.6.4.5	Ukazatele zadluženosti	36
3.6.4.6	Ukazatele majetkové struktury	37
3.6.5	SIMU ukazatele	37
3.6.5.1	Informativní ukazatele platné do roku 2022	38
3.6.5.2	Monitorující ukazatele platné do roku 2022	38
3.6.5.3	Informativní ukazatele od roku 2022	39
3.6.5.4	Monitorující ukazatele od roku 2022	40
4	Vlastní práce	41
4.1	Charakteristika obce Březová-Oleško	41
4.1.1	Základní informace obce	41
4.1.2	Historie obce	41
4.1.3	Majetek obce	42
4.2	Demografická struktura obce Březová-Oleško	42
4.3	Analýza rozpočtu	44
4.3.1	Saldo celkového rozpočtu	45
4.3.1.1	Celkové výdaje	46
4.3.1.2	Celkové příjmy	47
4.3.2	Saldo běžného rozpočtu	49
4.3.2.1	Běžné příjmy	50
4.3.2.2	Běžné výdaje	54
4.3.3	Saldo kapitálového rozpočtu	56
4.3.3.1	Kapitálové příjmy	58
4.3.3.2	Kapitálové výdaje	60
4.4	Finanční analýza obce	62
4.4.1	Ukazatele autarkie	62
4.4.2	Ukazatele likvidity	63
4.4.3	Ukazatele majetkové struktury	64
4.4.4	Ukazatele financování a zadluženosti	65
4.4.5	Ukazatele aktivity	66
4.5	SIMU ukazatele	67
5	Závěr	71
6	Seznam použitých zdrojů	76
6.1	Knižní zdroje	76
6.2	Internetové zdroje	78

7	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	79
7.1	Seznam obrázků	79
7.2	Seznam tabulek	79
7.3	Seznam grafů.....	80
Přílohy	81

1 Úvod

Obec je veřejnoprávní korporace, která je brána jako základní prvek veřejné správy. Je chápána jako územní samosprávný celek základního stupně. Obec vykonává svou samosprávu a občas i státní správu, pokud se jedná o obci s přenesenou působností. Obec vlastní svůj majetek a může s ním hospodařit. Jelikož je obec brána jako právnická osoba a jedná se o veřejné prostředky, musí své hospodaření ze zákona zveřejňovat. Nejznámějším prostředkem k nahlédnutí je takzvaně monitoring obcí, který musí každá obec splňovat. Obec musí také zveřejňovat své výkazy zisků a ztrát, rozvahy atd. Jako poslední nástroj, který slouží ke zkoumání hospodaření obce, může být systém informativních a monitorujících ukazatelů.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a praktickou. V teoretické části se autorka zabývá s tématy, které souvisí s příjmy a výdaji obce a následně budou definovány pojmy finanční analýzy. Finanční analýza se používá k zhodnocení firmy či podniku. Stanoví její efektivitu, výnosnost a aktivitu. Ke zpracování teoretické části budu vycházet z odborné literatury. V části praktické budou aplikovány vzorce a poznatky z teoretické části. Ke zpracování praktické části budou použity účetní výpisy obce Březová-Oleško. V samotném závěru práce budou navržena opatření, které budou odpovídat výsledkům finanční analýzy.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl

Cílem bakalářské práce je zhodnocení hospodaření obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 pomocí vybraných metod finanční analýzy subjektu. Na základě výsledků analýzy subjektu budou stanoveny závěry, návrhy a doporučení pro stabilizaci a rozvrh analyzovaného subjektu.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí, a to praktické a teoretické. Část první je zpracována pomocí literárních a internetových zdrojů. Teoretická část se zabývá vysvětlením pojmů jako rozpočet obce, financování obce atd. Část druhá se zabývá výpočtem analýzy příjmů, výdajů obce a finanční analýzy, které jsou zpracovány pomocí dokumentů poskytnutých obcí. Hodnoty jsou brány z vytisknutých účetních výpisů obce. K výpočtu těchto hodnot je používána finanční analýza a SIMU ukazatele. V následující tabulce jsou zobrazeny vzorečky, které slouží k analýze jednotlivých rozpočtů.

Tabulka 1 Vzorce použité pro analýzu rozpočtu

Název výpočtu	Vzorec pro výpočet
Bazický index	Σ hodnot za daný rok / hodnota v roce 2018
Přepočet hodnot na %	Jednotlivé položky / Σ položek za daný rok
Saldo rozpočtu	Celkový příjmy (včetně transferů) - celkové výdaje
Saldo běžného rozpočtu	Běžné příjmy (včetně neinvestičních transferů) - běžné výdaje
Saldo kapitálového rozpočtu	Kapitálové příjmy (včetně investičních transferů) - kapitálové výdaje
Saldo v %	Saldo daného rozpočtu / příjmy daného rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce níže jsou vyobrazeny vzorce finanční analýzy, které jsou upraveny pro potřeby praktické části.

Tabulka 2 Vzorce použité pro výpočet finanční analýzy

Název ukazatele	Vzorec pro výpočet
Autarkie P/V celková	$((\text{Kapitálové příjmy} + \text{běžné příjmy}) / (\text{kapitálové výdaje} + \text{běžné výdaje})) * 100$
Autarkie V/N z činnosti	$(\text{Výnosy z hlavní činnosti} / \text{Náklady z hlavní činnosti}) * 100$
Autarkie P/V z běžné oblasti	$(\text{Běžné příjmy} / \text{Běžné výdaje}) * 100$
Likvidita I.	Krátkodobý finanční majetek / krátkodobé závazky
Likvidita II.	$(\text{Oběžná aktiva-zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$
Likvidita III.	Oběžná aktiva / krátkodobé závazky
Celková zadluženost	$(\text{Cizí zdroje} / \text{aktiva celkem}) * 100$
Zadluženost vlastního kapitálu	$(\text{Cizí zdroje} / \text{vlastní kapitál}) * 100$
Doba obratu aktiv	$\text{Aktiva} / (\text{výnosy celkem} / 365)$
Doba placení kr. pohledávek	$\text{Krátkodobé pohledávky} / (\text{Výnosy celkem} / 365)$

Jako poslední dvě tabulky autorka uvádí informující a monitorující ukazatele obce, které jsou odlišné v letech 2018–2021 a v letech 2022. Z tohoto důvodu autorka vyobrazuje v metodice vyobrazeny následující dvě tabulky.

Tabulka 3 Vzorec pro použité SIMU ukazatele

Informativní ukazatele	
Ukazatel	
Počet obyvatel	ČSÚ
Běžné výdaje na obyvatele	Běžné výdaje/počet obyvatel
Finanční stabilita	Běžné příjmy/celkové příjmy
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	$(\text{daňové} + \text{nedaňové} + \text{kapitálové příjmy}) / \text{celkem konsolidované příjmy}$
Podíl kons. výdajů na běž. příjmech	celkové konsolidované výdaje/běžné příjmy
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	Příjmy-výdaje
Provozní saldo	Běžné příjmy-běžné výdaje
Rozdíl provozního a uhr. splátek dluhopisů	Provozní saldo-uhrazené splátky dluhopisů
Podíl provozního salda k běžným příjmům %	Provozní saldo/běžné příjmy
Provozní saldo na obyvatele	Provozní saldo/počet obyvatel
Podíl investičních transferů na kap. Výdaje	Investiční transfery/kapitálové výdaje
Podíl kapitálových výdajů na prov.saldu	Kapitálové výdaje/provozní saldo
dluhová služba celkem	Úroky + uhrazené splátky dluhopisů
Ukazatel dluhové služby	Dluhová služba celkem/celkové příjmy

Krytí dluhové služby	Podíl provozního salda/dluhové služby celkem
Dluh	Účetní výkaz – rozvaha
Dluh zřízený PO	Účetní výkaz – rozvaha
Dluh na obyvatele	Celkový dluh/počet obyvatel
Krytí dluhu	Provozní saldo/celkový dluh
Stav na bankovních účtech	Účetní výkaz – rozvaha
Stav na BÚ a pokladnách zřízených PO	Účetní výkaz – rozvaha
Podíl cizích zdr. bez dot. zál. k celk. aktivům	Cizí zdroje bez dotačních záloh/aktiva celkem
Čistá aktiva	Aktiva celkem-cizí zdroje
Čistá aktiva na obyvatele	Čistá aktiva/počet obyvatel
Monitorující ukazatele	
Rozpočtová odpovědnost	Dluh/průměr příjmů za poslední 4 roky
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	Cizí zdroje/celková aktiva
Celková (běžná) likvidita	Oběžná aktiva/krátkodobé závazky
Okamžitá likvidita	Krátkodobý finanční majetek/krátkodobé závazky

3 Teoretická východiska

3.1 Rozpočet obce

Rozpočet obce jde charakterizovat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky. Tento prostředek dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Na úrovni samosprávných celků jsou v České republice vytvářeny rozpočty obce a kraje. Rozpočet lze chápat třemi různými způsoby.

V prvním způsobu je možné rozumět rozpočtu jako bilanci, která bilancuje příjmy a výdaje za jedno konkrétní období. V České republice je toto období totožné s kalendářním rokem. V případě nahlížení na rozpočet jako finanční plán jedná se o druhý způsob, jak chápat rozpočet. Jeho úkolem je zajistit, aby byly obce schopné splatit finanční závazky v daných lhůtách. Třetí a poslední způsob, jak chápat rozpočet je jako nástroj cílů obecní a regionální politiky. Tento rozpočet stanovuje, čím se bude obec zabývat a co bude dané období financovat. Je zde kladen důraz na strukturu výdajů (Provazníková, 2015).

Rozpočet má několik funkcí a to **alokační**, **redistribuční** a **stabilizační**. Alokační funkce, která je nejdůležitější na úrovni samosprávy. Díky finančním prostředkům, které se v rozpočtu nacházejí, jsou financovány potřeby obcí. Funkce redistribuční, se snaží pomoci sociálně slabým obyvatelům. Poslední funkce je používána pouze v některých případech a snaží se obci pomoci rozvinout potenciál (Kadeřábková, Peková, 2012).

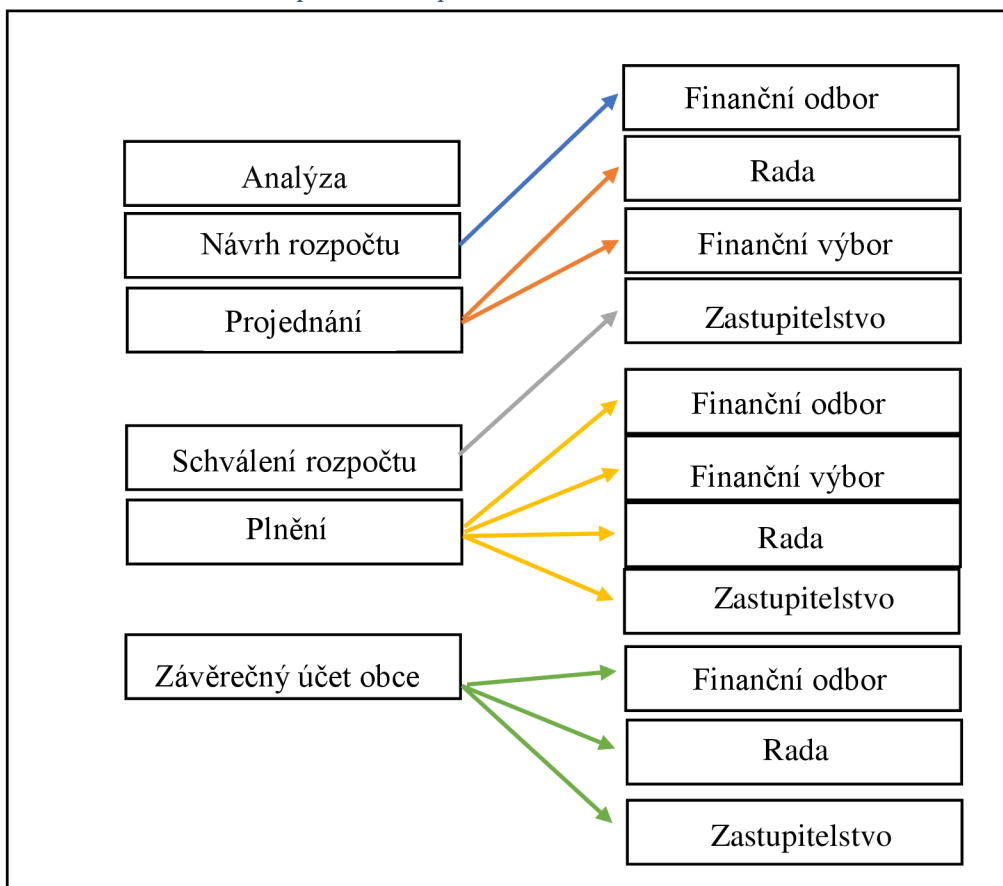
3.1.1 Rozpočtový proces

Na rozpočtový proces lze nahlížet jako seskupení aktivit, které jsou nutné k hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. Rozpočet se v České republice vytváří na jeden kalendářní rok, zatímco rozpočtový proces se sestavuje na dobu 1,5 až 2 roky.

Výkonný orgán obce stojí za sestavením návrhu rozpočtu a tvorbou podkladů pro jeho tvorbu. Návrh by měl obsahovat analýzu, která se zabývá i minulými obdobími. Následný sestavený rozpočet je prodiskutován finančním výborem a radou obce. Rozpočet

je schválen zastupitelstvem obce je-li reálný, pravdivý a úplný (Sedláčková, Provazníková, 2009).

Obrázek 1 Fáze rozpočtového procesu

Zdroj: Provazníková, Sedláčková, 2009

3.1.2 Rozpočtová skladba

Zpracovává se podle ní rozpočet obcí, které stanoví Ministerstvo financí vyhláškou. Rozpočtová skladba je uceleným, kompaktním tříděním příjmů a výdajů. Stanovuje charakteristiky, podle kterých se vydaje, příjmy a financující položky člení. Dále rozpočtová skladba určuje jednotky tohoto členění právě u těchto pojmů (Zágorová, 2020).

Má své zásady, konk. **jednotnost**, což znamená, že každý údaj má na všech rovinách jednoznačnou identifikaci. Další položkou je **závaznost**, která určuje třídění údajů do veřejných rozpočtů. Stabilita je používána pro analýzy. Srozumitelnost slibuje přesně

vymezení pravidel třídění. Jako poslední bude kompatibilita, která slibuje, že rozpočtová skladba bude v souladu s evropskou unií (MVCR.cz, 2023).¹

Rozpočet se nejvíce dělí na **kapitálový** a **běžný**. Běžný kapitál třídí a bilancuje s běžnými výdaji a příjmy, které se každoročně mohou opakovat. Oproti tomu kapitálový rozpočet bilancuje s kapitálovými příjmy a výdaji, které jsou spojeny s financováním investičních potřeb. Právě tyto příjmy a výdaje se stahují k delšímu časovému období (Kadeřábková, Peková, 2012).

¹ MVCR, Institut pro veřejnou správu. Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obce [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: ww.mvcr.cz > soubor > rozpoctove-hospodareni-pro-zastupitele-obci

Tabulka 4 - Zjednodušené obecné schéma rozpočtu obce v ČR

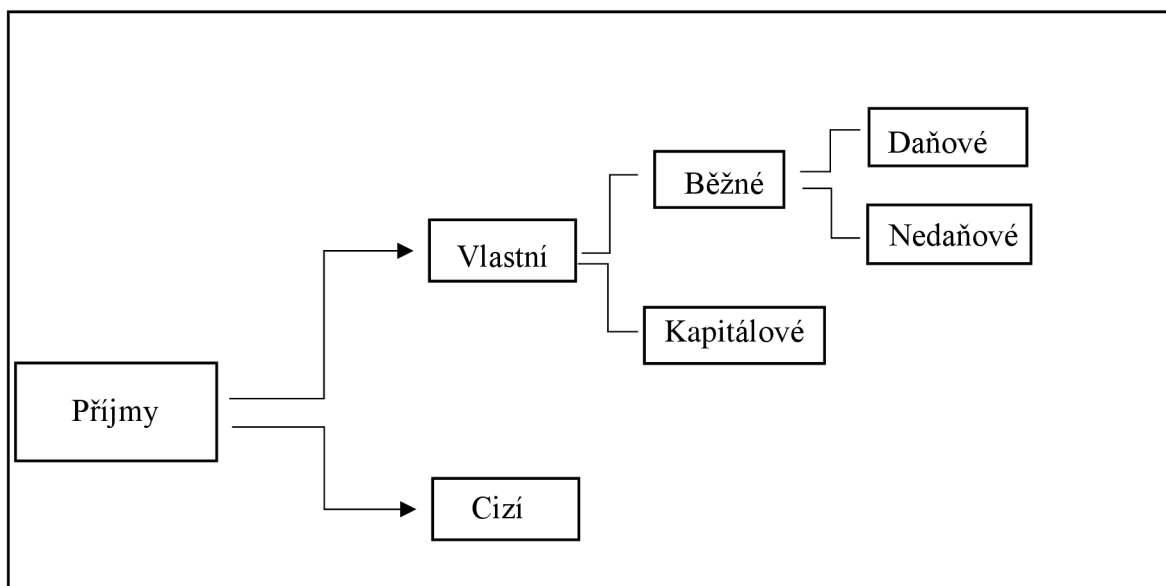
Příjmy	Výdaje
BĚŽNÉ	BĚŽNÉ
Danové:	- Mzdy a platy
- Svěřené daně	- Povinné pojistné za zaměstnance
- Sdílené daně (DPFO, DPPO, DPH)	- Materiálové
- Místní poplatky	- Energie
- Správní poplatky	- Nájemné
Nedaňové:	- Sociální dávky
- Poplatky za služby	- Dotace vlastním O.S. a jiným subjektům
- Příjmy z pronájmu majetku	- Neinvestiční příspěvky P. O.
- Příjmy od O.S., P.O.	- Výdaje na sdužování finančních prostředků
- Zisk z obecních podniků	- Placení sankcí za porušení rozpočtové kázně
- Dividendy z akcií, přijaté úroky	- Placené pokuty
Dotace – neinvestiční transfery	- Placené úroky
- Neúčelové (všeobecné)	- Ostatní (poskytnuté dary apod.)
- Účelové (specifické)	KAPITÁLOVÉ
Ostatní:	- Na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku
- Doplnkové	- Na nákup cenných papírů
- Přijaté sankční pokuty apod.	- Na poskytnuté investiční dotace O.S. a různým subjektům
KAPITÁLOVÉ	- Na investiční příspěvky P.O.
- Z prodeje majetku (nemovitého a DHM)	- Na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům
- Z prodeje akcií a majetkových podílů	- Splátky úvěrů
- Investiční dotace – transfery	
- Přijaté investiční úvěry	
- Příjmy z emise komunálních obligací	
- Přijaté splátky dříve poskytnutých půjček	

Zdroj: Kolektiv autorů, 2008

3.2 Příjmy rozpočtu

Příjmy kraje a obce je možné rozdělit na vlastní a cizí, když je využit pohled územního rozvoje. Vlastní jsou dále děleny na běžné a kapitálové příjmy. Běžné neboli opakovatelné, mohou být například pronájmy majetku, poplatky, daňové příjmy, výnosy z krajských podniků. Příjmy běžné jsou určeny spíše pro provozní výdaje obce. Příjmy kapitálové jsou určeny k modernizacím a investicím obce, pomáhají rozšířit reprodukci majetku samosprávy. K vlastním příjmům se musí připojit zdroje cizí, kde jsou zahrnuty dotace, úvěry atd. (Toth, 2005).

Obrázek 2 Rozdělení příjmů rozpočtu

Zdroj: Toth, 2005

3.2.1 Běžné daňové příjmy

Za daňové příjmy se považují výnosy místních daní a místních poplatků, které jsou dány podle zákona č. 582/2004 Sb., o místních daních a místním poplatku za komunální odpady. Obec může podle zákona uložit určité daně mezi, které se řadí daň z nemovitostí, daň za psa, daň za užívání veřejného prostranství, daň za ubytování (Veverková, 2023).

Daň je povinná, nenávratná a opakující se platba do veřejného rozpočtu. Tyto daně by měly být spravedlivé a slušné, což znamená, že by měly tolerovat způsobilost poplatníka daně ji zaplatit a respektovat peněžní prospěch poplatníka zdanění. Dále by daně měly být efektivní, neboli neměly by mít vliv na rozhodování subjektů. Musí být výnosné pro veřejné rozpočty, jelikož musí zařídit zdroj financování pro veřejný sektor. Na tyto daně jsou dané požadavky, aby byly co nejmenší náklady na správu a na výběr daní. Plní různé funkce, a to alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační funkci plní tím, že dovolují získání finančních prostředků právě pro financování veřejných potřeb či statků. Funkce redistribuční znamená, že daně se snaží udržet stabilitu mezi subjekty, tj., snaží se zabránit nerovnosti. Poslední funkce je stabilizační, daně jsou používány ve fiskální politice, aby pomohly stabilizovat ekonomiku.

Spolu s těmito příjmy jsou občas vybírány různé příspěvky, dávky. Tyto dodatky jsou podle zákona, ale jejich výnos není započítán do veřejných rozpočtů, ale do mimorozpočtových fondů. Jestliže tato situace nastane, příjmy jsou nazývané jako parafiskální, což znamená, že jsou paralelou k příjmům rozpočtu (Peková, Pilný, 2002).

3.2.2 Běžné nedaňové příjmy

Tyto příjmy mohou být z činnosti obce, z jejího podnikání a z majetku, který patří obci. Za příjmy nedaňové lze považovat činnost a podnikání organizací, které vytvořila a zinscenovala obec. Obec může obchodovat a hospodařit s majetkem, který vlastní, tato část výnosů tvoří důležitou skupinu nedaňových příjmů. Hodnota těchto příjmů ukazuje, jak moc je obec samostatná v rámci hospodářství se svým majetkem. Majetek používají, aby mohly zprostředkovávat samosprávu a poskytovat veřejné služby.

Obec je jako právnická osoba oprávněna k podnikatelské činnosti, ke které používá právě svůj majetek. Můžou podnikat svým jménem nebo založit podnikatelský subjekt, s pomocí dalších obcí. Obec disponuje funkcí vytvořit nové právnické osoby, které následovně získá své podnikatelské oprávnění. Takto vytvořené osoby, mohou být například společnosti a družstva (Veverková, 2023).

3.2.3 Kapitálové příjmy

Jsou spíše jednorázového charakteru, což znamená, že se každoročně neopakují. Dělí se na nenávratné a návratné příjmy. Kapitálové příjmy obce jsou chápány spíše jako doplněk příjmů obcí, je jich docíleno většinou prodejem dlouhodobého majetku. Zvláštním příjmem jsou transfery, které pochází buďto ze státního rozpočtu či ze státních fondů. Zároveň se sem řadí i rozpočet z regionálních rad, takzvaně EU projektů. V novém programovém období, peníze nerozdělují regionální rady, ale nově zřízený integrovaný regionální operační program.

Transfery ze státního rozpočtu jdou dělit na dva typy, konk. příspěvek na výkon státní správy a osobní dotace. Kapitálovým příjmem může být úvěr a plynutí příjmů z emise

komunálních dluhopisů, dary a výnosy z dobročinných sbírek v prospěch obce (Deník veřejné správy, Kameníčková).²

3.3 Výdaje rozpočtu

Jsou to nenávratné platby. Výdaje lze chápat jako toky finančních prostředků, které jsou určeny k jednotlivým akcím, takzvaně alokovány. Díky nim se uskutečňují jednotlivé fiskální funkce státu. Také jsou brány jako spotřebovávaná část produktu, které je mezi soukromým a veřejným sektorem.

Jedny z prvních výdajů byly například výdaje na obranu státu, na fungování státní správy a samosprávy. Po druhé světové válce začaly přibývat výdaje kulturní, sociální a vzdělávací. Výdaje se člení z časového hlediska na běžné a kapitálové (Lajtkepová, 2013).

3.3.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje slouží k financování základním finančním úkonům, které se opakují v průběhu roku tedy v rozpočtovém období. Mandatorní výdaje jsou jejich velkou součástí a jsou to ty, které vyplývají ze zákona a ostatních právních norem. Jejich jedinečnost je v tom, že se beze změny zákona nedají nijak omezit. Daly by se sem zařadit dávky státní sociální podpory, veřejné zdravotní pojištění (Lajtkepová, 2013). Jedná se o výdaje, které mají za úkol zabezpečení fungování územní samosprávy. Jsou používány například na správu a údržbu místních komunikací, veřejných prostranstvích atd. (Veverková, 2023).

3.3.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou používány právě pro rozvoj obce, protože uspokojují investiční potřeby obce. Pomocí výdajů se mohou platit různé investiční zakázky, povinnosti, které vzniknou díky spojení a kooperování více obcí a různé závazky vůči mezinárodním spolupracím. (Veverková, 2023)

² Deník veřejné správy, obec a finance. *Kapitálové výdaje obcí*, [online]. [cit. 2023-10-24]. Dostupné z Deník veřejné správy – Kapitálové výdaje obcí (dvs.cz)

Kapitálové výdaje momentálně tvoří 1/3 všech těchto výdajů. V 90. letech 20. století však tato skupina tvořila více než 50 %. V posledních letech obce vykazovaly v běžném rozpočtu přebytek, avšak v kapitálových rozpočtech dosahovali deficitu, s kterým museli hospodařit. Toto se dělo díky financování nákladných investic. V 90. letech byl tedy vytvořen schodek hospodaření (Kolektiv autorů, 2008).

3.4 Dotace

Pod pojmem dotace je možné si představit peněžní prostředky ze státního rozpočtu nebo fondy, které bývají poskytnuty fyzickým či právnickým osobám. Tyto příjmy jsou pro obce velice důležité, mohou být použity na výkon samosprávy tak i na úkony v přenesené působnosti. (zákon č. 218/2000 Sb.)

Ostatní autoři chápou dotace jako transfer. Pod pojmem transfer lze pochopit částku, kterou stát někomu odeslal, ale nečeká za ni protihodnotu, tudíž se jedná o jednostranný platební úkon. Od doby, kdy je ČR součástí Evropské unie, má k dispozici dotace, které tato instituce poskytuje (Šelešovský a kol., 2006).

Dotace se dělí na dva základní druhy, a to obecné a účelové. Rozdíl mezi těmito dotaci je v tom, že účelové musí být použity na nějaký specifický účel. Na což obecné dotace mohou být obcí používány dle vlastního uvážení.

Dotace se dělí rozdělit podle kritérií:

Dle financování

Běžné – používají se na potřeby územní samosprávy, díky kterým je schopna zařizovat veřejné služby

Kapitálové – většinou jsou používány na jednorázové výdaje, tyto akce nejsou pravidelné a nevyskytují se často

Dle účelovosti

Účelové – poskytované na specifický účel

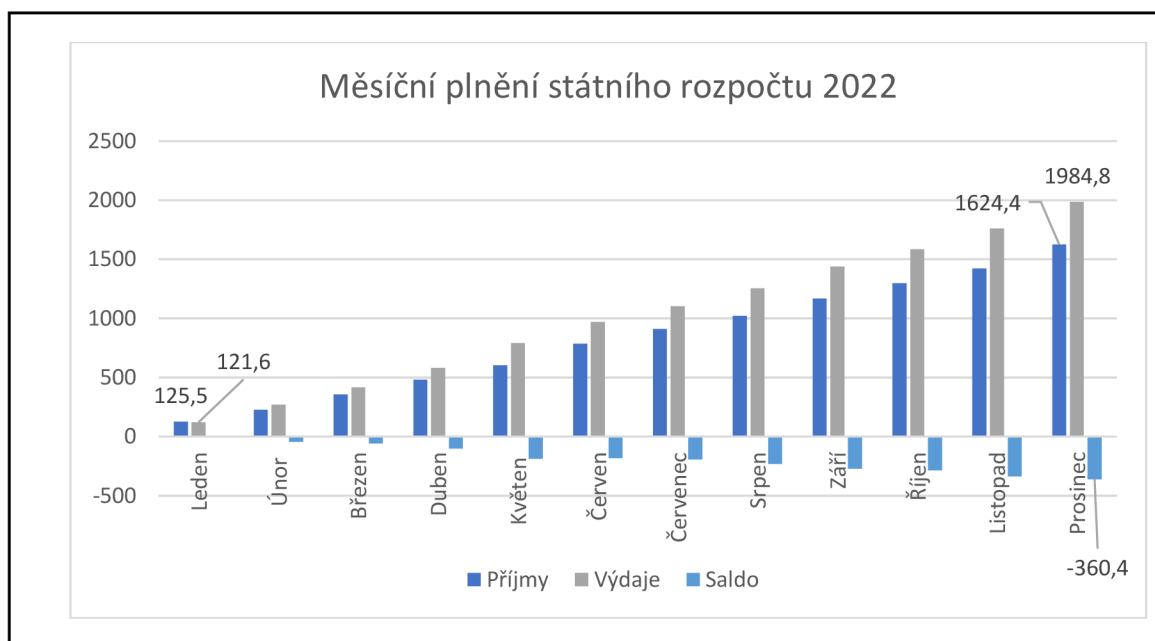
Neúčelové – o tom, jak se budou používat, rozhoduje samospráva

(Hrabalová, 2004)

3.5 Rozpočtový deficit

Je fiskální nerovnováhou, je možné ho popsat jako rozdíl mezi rozpočtovými příjmy a výdaji. Tato částka může být buďto kladná nebo záporná, pokud se jedná o období jednoho roku. Záporná částka vznikne tehdy, pokud jsou výdaje větší než příjmy, a tuto situaci nazýváme deficit. Kladná částka je vytvořena v případě, kdy příjmy jsou větší než výdaje, a tato nerovnováha je nazývána přebytek. K deficitu může dojít i v průběhu roku, který se značí tím, že je zde nerovnoměrné plnění rozpočtových příjmů a výdajů. Tento typ rovnováhy je většinou řešen pomocí prostřednictvím emise státních pokladničních poukázek (Ochrana, Pavel, Vítek a kolektiv, 2010).

Graf 1 Měsíční plnění státního rozpočtu

Zdroj: Měsíční pokladní plnění státního rozpočtu v roce 2022 | 2022 | Ministerstvo financí ČR (mfcr.cz)

Příjmy státu jsou z 90 % tvořeny z daňových příjmů a kvůli tomu je plnění příjmové strany ovlivněno daňovým kalendářem. Oproti tomu rozpočtové výdaje jsou ovlivněny platnými pravidly. Nerovnováha, která trvá delší časové období, se nazývá veřejný dluh.

Rozpočtové saldo jde popsat vztahem:

$$BS_t = r \cdot VD_{t-1} + (G_t - T_t) \quad (1)$$

Rovnice se dá rozdělit na dva členy, které se nacházejí na pravé straně. Člen první, vyjadřuje vztah úroků z veřejného dluhu podle jeho velikosti v roce „1-t“. Člen druhý popisuje rozdíl mezi výdaji a příjmy.

3.5.1 Typy rozpočtových deficitů v krátkém období

V prvním případě se může jednat o saldo, které je navrženo vládou. Jedná se o plán, jak chce vláda hospodařit s veřejnými penězi, a je schvalován parlamentem. Tento typ deficitu počítá i s vlivem vnějšího okolí na rozpočtové příjmy a výdaje. Saldo, které vzniká v průběhu roku, kvůli momentálnímu toku peněz na straně příjmů a výdajů. Jako poslední je saldo na konci rozpočtového roku, které ukazuje na to, jak vláda v daném roce hospodařila a bere v úvahu i vnější vlivy.

3.5.2 Typy rozpočtových deficitů podle určitých kritérií

Skutečný rozpočet, zachycuje skutečné příjmy a výdaje za určité období. Dále je zde strukturální rozpočet, který propočítává státní příjmy a výdaje na úrovni potencionálního produktu. Je očištěn o cyklickou část, což znamená, že je to ta část deficitu, která zbyde po odečtení cyklické složky od celkové výše deficitu. Cyklický deficit zkoumá a měří příjmy a výdaje, které vznikají, díky tomu, že ekonomika není na úrovni potencionálního produktu. Vzniká rozdílem mezi reálným neboli skutečným rozpočtem a rozpočtem strukturálním.

3.5.3 Typy deficitů podle příčin vzniků

Poslední možnost, jak rozřadit státní deficity, může být podle jejich vzniku. Takto se mohou dělit na aktivní a pasivní. Aktivní deficit je odvozen od chování vlády ke státním příjmům a výdajům. Jejich rozhodnutí mohou vést buď k poklesu příjmů, anebo ke zvýšení rozpočtových výdajů. Ve zvláštních případech může nastat situace, kdy dojde k oběma dvěma jevům na stejno. Mezi nejvýraznější příčiny vzniku tohoto deficitu můžeme řadit expanzivní fiskální politiku, která používá snižování daňové zátěže a růst veřejných výdajů

jako své nástroje. Další příčinnou může být vládní populismus, což je tedy uplácení voličů před volbami. Tyto úplatky jsou brány právě ze státních výdajů. A jako poslední příčinnou může být teorie vyrovnání daňové zátěže.

Pasivní deficit vzniká sám osobě, vláda ho není schopná ovlivnit. Vzniká za neovlivnitelných a neočekávatelných situacích při tvorbě státního rozpočtu. Jedná se většinou o snížení daní ze spotřeby, což zahrnuje DPH a spotřební dan. Dále může zahrnovat růst inflace, které přímo ovlivní státní rozpočet, např. jako růst energií, vodného. Extrémní případ může být zvýšení výdajů kvůli živelným pohromám, válkám (Ochrana, Pavel, Vitek a kolektiv, 2010).

3.6 Finanční analýza

Finanční analýza je důležitým nástrojem, který má za úkol zkvalitnit finanční rozhodování jakékoliv územní samosprávy. Je relevantním nástrojem k řízení samosprávy či nějakého celku. Nemá za úkol jen analyzovat minulé období, zároveň musí charakterizovat, které faktory ovlivnily hospodaření. Snaží se najít jak pozitivní, tak negativní vlivy. Hodnotná finanční analýza, by měla podporovat právě pozitivní vlivy na dané hospodářství a snažit se je znásobit. Naopak by měla zabráňovat negativním vlivům či se je snažit omezit. O kvalitní analýzu se stará finanční management a je za ní zodpovědný.

Finanční analýza má hlavní oblasti, jedná se o běžné hospodaření, investiční činnosti a hospodaření s majetkem. Zabývá se analýzou hospodaření v běžné části rozpočtu, a to díky se opakujícím příjmům a výdajům, které k tomu využívá. Dále se soustřeďuje na analýzu druhů příjmů a výdajů, dává pozor na to, které může samospráva ovlivnit a ty které ovlivnit nejdou. Zabývá se také analýzou salda běžné části rozpočtu, a to na faktory, které saldo ovlivňují, dále analýzou úspor, kde jde hlavně o to zjistit jaká je jejich dosažitelnost. Dalšími okruhy analýzy mohou být analýzy hospodaření v kapitálové části, analýza zajišťování a financování oprav a údržby majetku.

(Kadeřábková, Peková, 2012)

3.6.1 Metody finanční analýzy

3.6.1.1 Finanční analýza fundamentální

Tato analýza je založena na zkušenostech intuicích a různých odhadech. Má tedy spíše pragmatický charakter. Používá se při velkých výkyvech a změnách, kdy tato situace vylučuje použití extrapolační metody, které se nachází v technické finanční analýze.

3.6.1.2 Finanční analýza technická

Metoda, která je založena na matematicko-statistických metodách a je rozdělena na vertikální, která se zabývá oblastí elementárních metod, a na horizontální (Kraftová, 2002).

3.6.1.2.1 Horizontální analýza

Zaznamenává změny účetních výkazů, které se v čase mění. Je také známa pod jmény vodorovná či trendová. Může být zpracována s použitím dvou období, které na sebe navazují nebo více po sobě jdoucích účetních období. Tento druh analýzy pomáhá zhodnotit vývoj struktury majetku a dále stabilitu zisku a kapitálu. Je možno sledovat vývoj položek v účetním výkazu.

Absolutní analýza pomáhá rozeznat o kolik se položky zvýšily nebo snížily. Vypočítá se jako rozdíl mezi touto položkou ve dvou po sobě jdoucích obdobích.

Podílová analýza určuje, jak se hodnota změnila oproti předešlému účetnímu období. Je používána v procentech.

(Otrusínová, Kubíčková, 2011)

3.6.1.2.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza se liší od horizontální tím, že je provedena pouze v rámci jednoho období. Vyjadřuje jednotlivé položky ve finančním výkazu jako podíl k volně vybrané veličině.

Pokud je používána při analýze rozvahy aktiv, pomáhá odpovídat na otázky typu, kolik procent tvoří jednotlivé skupiny majetku. Jedná se například o zjišťování, kolik procent tvoří zásoby či materiál. Vertikální analýza může být též používána u analýzy pasiv v rozvaze, kde odpovídá na otázku kolik procent tvoří jednotlivé skupiny zdrojů financování. Může se tedy jednat o otázky typu, kolik procent z kapitálu tvoří kapitálové fondy, či výsledek z hospodaření. Jestliže jsou analyzovány výnosy ve výkazu zisku a ztrát, odpovídá na otázky, kolik procent jednotlivé složky tvoří právě z celkového počtu. Při analýze nákladů se zabývá tím, kolik tvoří jednotlivé složky procent z právě jejich celku. (VŠE, Tomáš Brabenec)³

3.6.1.3 Finanční analýza kauzální

Metoda, která má za úkol hodnocení příčinně důsledkových vazeb mezi jevy. Tyto jevy mohou mít buďto stochastický nebo deterministický charakter. Pyramidální rozklady ukazatelů je jedna z nejvýznamnějších metod z kauzální analýzy. Jedná se o rozkládání vrcholového ukazatele, pomocí multiplikativních a aditivních vazeb mezi jednotlivými ukazateli.

3.6.1.4 Finanční analýza komparační

Metoda doplňující technickou metodu; je použitelná pouze za splnění některých ukazatelů. Analytik musí mít specifika ekonomického prostředí, specifika oborová a firemní. Porovnávání může být založeno na srovnávání se standartními hodnotami ukazatelů. Právě při hodnocení ukazatelů a jejich velikosti, standartní hodnoty pomáhají si vytvořit základní představy o hospodaření a finanční situaci municipální jednotky. (Kraftová, 2022)

3.6.1.5 Elementární metody finanční analýzy

Jsou založeny na základních aritmetických operacích, což znamená např. sčítání, odečítání, násobení a dělení. Na základě těchto operací se přetvářejí vstupní data. V některých případech je tato metoda dostačující a je v praxi velmi rozšířena. Výběrem

³ VŠE, finanční analýza a plánování podniku, *Horizontální a vertikální analýza* [online]. [cit. 2023-10-24]. Dostupný z 1FP303_Podklad_2cv_Horizontální a vertikální analýza (vse.cz)

vstupních dat se dospívá k hodnotám daných ukazatelů s odpovídající schopností, například schopnost likvidity. Tyto metody jsou jednoduché na zpracování a následnou interpretaci, výpočty nejsou náročné, což je bráno jako výhody. Jako nevýhody lze považovat případy, že nejsou použitelné na všechny finanční situace a mají své limity. Zjednodušení nemusí být vždy úplné a dávat pravdivý obraz o realitě.

Výsledkem finanční analýzy jsou ukazatele, které se člení z různých hledisek na absolutní, rozdílové, poměrové a procentní. Absolutní ukazatele jde chápat jako data účetních výkazů, rozdílové vznikají kvůli rozdílu dvou údajů účetnictví. Poměrové jsou výsledkem poměrů mezi dvěma údaji. Jako poslední jsou procentní, které vyjadřují poměr na celku v počtu setin.

3.6.1.6 Vyšší metody finanční analýzy

Vznikají na údajích z náročnějších matematických operací a postupech, může se jednat o odmocniny, mocniny a logaritmy. Rozlišujeme dvě skupiny, a to matematicko-statistické a nestatistické metody. Jsou složitější nejen díky matematickým postupům, ale i kvůli softwarovému vybavení atd. Kvalitní posouzení záleží právě na racionálních a logických úvahách. Mezi tyto vyšší metody může patřit KAMP a BAMF. (Otrusinová, Kubičková, 2011)

3.6.2 Ukazatele finanční analýzy

Finanční analýza používá účetnictví, které zachycuje tok finančních prostředků územní samosprávy. Hospodaření dané samosprávy je zachycováno v účetních výkazech. Finanční analýza tedy zaznamenává údaje, které byly zachyceny právě ve zmíněných výkazech. Každý samosprávný celek má povinnost tyto výkazy sestavit, tato povinnost je dána zákony o účetnictví a zákonem, který upravuje pravidla hospodaření územní samosprávy. Mají za úkol sestavit výkaz zisků a ztrát a rozpočtovou rozvahu dále se sleduje vývoj cash flow.

K vyhodnocení hospodaření se používají ukazatele. Je jich řada a finanční analýza je využívá právě k hodnocení hospodaření. Existují stavové ukazatele, do kterých patří právě

rozvaha. Dále mohou být tokové ukazatele, a to například výkaz zisků a ztrát. Ostatní ukazatele jdou rozdílové a poměrové (Peková, 2011).

3.6.3 Ukazatele rozpočtového hospodaření

Díky těmto ukazatelům je možné porozumět vazbám, které se nacházejí uvnitř rozpočtu. Pomáhají poznat, jaká místa v obci jsou problematická a zároveň určují finanční možnosti dané obce. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu je pro obec nejdůležitější.

Ukazatele rozpočtového hospodaření se mohou dělit například na ukazatele příjmu, ukazatele výdajů a ukazatele salda.

Ukazatele příjmů

Obec si musí zajistit dostatek finančních zdrojů, aby mohla plnit své povinnosti. Tyto ukazatele slouží k posouzení finanční pozice dané obce.

Ukazatele výdajů

Při hodnocení výdajů se musí brát v potaz, že vedle dobrovolných výdajů, o kterých obec rozhoduje sama, existují i výdaje dané zákonem. Ukazatele pro zhodnocení výdajů jsou spíše informačního charakteru.

Ukazatele salda rozpočtu

Autorka práce se v této podkapitole zaměřuje nejprve na provozní saldo vzhledem k jeho funkcionalitě pokrytí běžných výdajů. Přebytkové saldo, které vznikne jako rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů, je takto možné převést do kapitálového rozpočtu. Může se používat na investice.

(Halásek, 2008)

3.6.4 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou nejvíce používanou skupinou; dokážou popsat, jak dobře ekonomicky obec hospodáří. Mohou být používány pro regresní a korelační analýzu.

3.6.4.1 Ukazatele autarkie

Určuje míru sobě statečnosti jednotlivých obcí. Autarkie může být použita dvěma způsoby: za prvé může být vyhodnocena příjmově výdajovým principem anebo za pomoci výnosově nákladového principu. Pokud je použito vyhodnocení na příjmově výdajovém principu, bude autarkie spojena s peněžními toky. Autarkie založená na principu výnosově nákladovém je výhodnější v tom, že se skládá z neinvestičních dotací (Kraftová, 2002).

Autarkie z hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů ukazuje samostatnost municipální firmy na základě toho, jestli dokážou zaplatit náklady pomocí výnosů z hlavní činnosti. Matematicky lze tuto situaci popsat jako poměr výnosů a nákladů. Pokud je výsledek <100 %, je potřebné zpracovat analýzu příčin. Analýza příčin pomůže pochopit nedostatečné krytí nákladů pomocí výnosů. Výsledek je chápán jako postačující, je-li = 100 %.

$$A_{HV-HČ} = V_{HČ} / N_{HČ} * 100 \quad (2)$$

$V_{HČ}$ = výnosy z hlavní činnosti

$N_{HČ}$ = náklady z hlavní činnosti

Autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů je matematicky popsána jako poměr mezi příjmy a výdaji. Nebere se v potaz, jestli se zabýváme provozními nebo celkovými příjmy. Tato autokracie není vázána účetními standarty. Výsledek je založen na stejné bázi jako předchozí autarkie.

$$A_{CF} = P_Y / V_E * 100 \text{ nebo také } A_{CF} = NIP_Y / NIV_E * 100 \quad (3)$$

Míra příjmů z neinvestiční dotace na celkových provozních příjmech určuje vztah mezi pokrytím celkových příjmů pomocí provozní dotace. Částka, která zbyde do dorovnání 100 %, jsou buďto nahodilé příjmy či příjmy z doplňkové činnosti.

$$A_{NID} = NID / NIP_Y * 100 \quad (4)$$

(Kraftová, 2002)

3.6.4.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity určují, jak efektivně municipální firma obchoduje se svými aktivy. Dojde-li k situaci kdy má podnik více aktiv, vznikají mu náklady a nastává nižší zisk. K tomuto dochází ve chvíli, kdy aktiva převažují optimální množství. Naopak má-li firma aktiv méně, než optimální množství přichází o výnosy (Synek a kolektiv, 2011)

Ukazatele aktivity jsou rozdělovány na dva typy, a to obrat a dobu obratu. Obrat vyjadřuje, kolikrát se určitá položka přemění do položky jiné za dobu jednoho roku. Doba obratu je čas za, který je možné uskutečnění jednoho obratu. (Holečková, 2008)

Doba obratu zásob

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby}{tržby} \times 360 \quad (5)$$

Je doba, kterou jsou zásoby v našem podniku, předtím, než dojde k jejich spotřebování či prodeji. Snižuje-li se doba obratu zásob, znamená to, že finanční situace je dobrá. Podnik musí mít dostatečnou zásobu materiálu, a to nejen kvůli plynulé výrobě, ale také kvůli uspokojení poptávky. Doba obratu zásob může sloužit jako ukazatel likvidity. Zásob může být nedostatek a v této situaci hrozí podniku snížení výroby, a tudíž i tržeb (Kislingerová, 2010).

Rychlost obratu zásob

$$ROZ = \text{náklady za rok} / \text{průměrná hodnota zásob} \quad (6)$$

Jedná se zde o maximalizační ukazatel. Tuto metodu je vhodné používat v municipální firmě, která má vysoké zásoby. Popisuje aktivitu zásob a nákladů (Kraftová, 2002).

Obrat kapitálu

$$\text{Obrat kapitálu} = \text{celkové výnosy} / \text{kapitál} \quad (7)$$

Matematicky lze tento obrat popsat jako poměr mezi celkovými výnosy a kapitálem. Udává, jak dobře pracují zdroje, které byly vloženy do produkce, respektive jejich výkonnost. Ukazatel obratu kapitálu je maximalizační (Kraftová, 2002).

Doba obratu pohledávek

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (8)$$

Tento ukazatel lze chápat jako průměrnou dobu splatnosti pohledávek. Určuje dobu, kdy podnik čeká na přijetí inkasa na svůj účet svých vyfakturovaných tržeb. Jestliže dochází ke splatnosti, která je delší než běžná doba splatnosti, dochází k tomu, že odběratelé nezaplatí své pohledávky včas, a tudíž je potřeba podpořit patřičná opatření. Jedná se o minimalizační ukazatel (Sedláček, 2001).

3.6.4.3 Ukazatele likvidity

Pojem likvidita nelze zaměňovat s pojmem likvidnost. Druhý zmíněný pojem znamená, jak lehce lze majetek přeměnit na peníze – čím rychleji se majetek dokáže přeměnit na peněžní prostředky tím je likvidnost vyšší. Likvidita tedy vyjadřuje, jestli je podnik schopen splatit krátkodobé závazky (Grunwald a Holečková, 2006).

Likvidita 1. stupně – peněžní (okamžitá) likvidita

Okamžitá likvidita firmy by se měla pohybovat okolo 1. Podle některých českých autorů je toto nejpřesnější ukazatel, jestli je firma schopná hradit své závazky. Nejpřesnějším ukazatelem má být díky tomu, že pro výpočty se používají pouze položky nejlikvidnějších aktiv (Otrusinová a Kubíčková, 2011). $OL = KFM + PP/KZ$

$$Okamžitá\ likvidita = \frac{KFM + Peněžní\ prostředky}{Krátkodobé\ závazky} \quad (9)$$

Likvidita 2. stupně – pohotová likvidita

Hodnota pohotové likvidity by se měla pohybovat mezi 1,0–1,5. Likvidita vyřazuje z celkových aktiv zásoby, kvůli jejich likvidnosti. Zásoby se berou jako nejméně likvidní položku. Jestliže je výsledek likvidity 1, znamená to, že se rovnají krátkodobé závazky k krátkodobým pohledávkám (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

$$Pohotová\ likvidita = \frac{OM + OA - zásoby}{Krátkodobé\ závazky} \quad (10)$$

Likvidita 3. stupně – běžná likvidita

Hodnota této likvidity by se měla pohybovat okolo 1,5–2,5, s tím, že toto platí pro normální firmy. Pro obce je dána hranice 1, tuto hranici stanovilo ministerstvo financí České republiky. Hodnota likvidity by neměla klesnout právě pod tuto hranici. Ukazatel běžné likvidity se používá nejčastěji i přesto, že její schopnost popsat skutečné schopnosti hradit závazky je nejmenší.

$$Běžná\ likvidita = \frac{oběžná\ aktiva\ celkem}{krátkodobé\ závazky} \quad (11)$$

(Knápková a kol., 2017)

3.6.4.4 Ukazatele rentability

Ukazatel rentability je jedním ze základních ukazatelů, který pomáhá určit efektivnost činnosti firmy. Zisk má zde podobu absolutního ukazatele. Pomocí tohoto

ukazatele lze zjistit, jak velké náklady firma vynaložila na své produkty. Na základě toho lze říci, že se jedná o poměr zisku a vynaložených prostředků (Kraftová, 2002).

Rentabilita vlastního kapitálu

Neboli ROE, v angličtině return on common equity. Ukazatel vlastního kapitálu podává informaci o tom, jakého zisku je podnik schopen dosáhnout, obchodováním se svým vlastním kapitálem.

$$ROE = \frac{\text{zisk na úrovni EAT}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100 \quad (12)$$

Rentabilita tržeb

Používá se zkratka ROS, v angličtině return on sales. Určuje, jak velký zisk jde z tržeb podniku. Ukazatel rentability služeb je též znám jako zisková marže. *tržby za vlastní výkony a zboží* $\times 100$

$$ROS = \frac{\text{vzrost na úrovni EAT}}{\text{tržby za vlastní výkony a zboží}} \times 100 \quad (13)$$

Rentabilita celkového kapitálu

Neboli ROA, v angličtině return on assets. Je založen na pohledu managementu ne vlastníka. Zisk je zde používán na úrovni EBIT, a to kvůli tomu, že manažeri nedbají na původ kapitálu. Označení EBIT znamená, že zisk je před zdaněním. Výsledek by se měl pohybovat od 5 % nahoru.

$$ROA = \frac{\text{zisk na úrovni EBIT}}{\text{celková aktiva}} \times 100 \quad (14)$$

Rentabilita dlouhodobého kapitálu

Známo pod zkratkou ROCE, v angličtině return on capital employed. Pomáhá zjistit, jak efektivní je dlouhodobý kapitál, který je složen z dlouhodobých cizích zdrojů a vlastním kapitálem.

$$ROCE = \frac{\text{zisk na úrovni EBIT}}{\text{dlouhodobý kapitál}} \times 100 \quad (15)$$

(Kubičková a Jindřichovská, 2015)

3.6.4.5 Ukazatele zadluženosti

Poskytuje informace o tom, jak je daný subjekt zadlužen. Dá se vyjádřit podílem celkových dluhů k celkovému majetku. Tento ukazatel je používán k zjišťování finančního rizika (Vodáková, 2013).

Celková zadluženost

Poskytuje informace o tom, jak jsou aktiva financovány cizími zdroji. Doporučená hodnota by se měla udržet pod 25 % a to na doporučení ministerstva financí České republiky (Otrusinová a Kubičková, 2011). Je zde dáno, že čím větší hodnota tím je vyšší riziko. Pokud se snažíme přijít na míru zadluženosti podniku musíme brát v potaz odvětví ve kterém firma pracuje (Knápková a kol., 2017).

$$\text{Celková zadluženost} = \text{Cizí zdroje} / \text{aktiva} \quad (16)$$

Koeficient samofinancování

Udává poměr mezi vlastním kapitálem a celkovými aktivy či pasivy. Měla by zde být rovnice, která vždy vychází 1 a to tehdy kdy sečteme celkovou zadluženost a koeficient samofinancování.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{celková pasiva (aktiva)}} \quad (17)$$

(Otrusinová a Kubičková, 2011)

Míra zadluženosti

Tento koeficient musí být sledován v časovém období, aby podával skutečné informace. Zjistí, jestli se cizí kapitál zvyšuje nebo snižuje. Je využíván bankovními

institucemi. Je zde interval hodnot, zadluženost poznáme podle toho, na jakém úseku intervalu se firma nachází. Vysoká zadluženost je v intervalu 1,5 a více. Interval od 1–1,5 značí zadluženost vyšší a interval 0–1 zadluženost nízkou (Knápková a kol., 2017).

$$\text{Míra zadluženosti} = \text{cizí zdroje} / \text{vlastní kapitál} \quad (18)$$

3.6.4.6 Ukazatele majetkové struktury

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem udává, jakou částí vlastního kapitálu firma kryje svá aktiva. Pokud podniky preferují finanční stabilitu před ziskem bude výsledek větší než 1. V této situaci kryje podnik i některé ze svých oběžných aktiv.

$$\text{Krytí dlouhodobého majetku VK} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (19)$$

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji poskytuje informace o tom, jak správně financovat. Udává strategii financování. Existují zde tři teorie, jako první je teorie agresivní o tu jde v případě, že výsledek je menší než jedna. Dlouhodobý majetek je v této situaci financován krátkodobými zdroji, tato strategie má největší riziko, ale zároveň je nejlevnější. Jakou druhou strategii můžeme brát konzervativní, které je příliš drahá. Na druhou stranu je konzervativní strategie bezpečná. Jako poslední je neutrální strategie, kde dlouhodobé zdroje pokrývají dlouhodobý majetek a z nějaké části i krátkodobý majetek.

$$\text{Krytí DM, DZ} = \frac{(\text{VK} + \text{Dlouhodobé cizí zdroje})}{\text{Dlouhodobý majetek}} \quad (20)$$

(Knápková a kol.,2017)

3.6.5 SIMU ukazatele

Celým názvem soustava informujících a monitorujících ukazatelů. Spravuje je ministerstvo financí a dělí se na monitorující a informující ukazatele. Vláda je povinna monitoring obcí odevzdat ministerstvu financí do 30. září každého kalendářního roku. Pokud mají obce míru celkové likvidity v intervalu mezi (0–1) a zároveň je podíl cizích zdrojů

k celkovým aktivům větší než 25 % jsou osloveny dopisem a řadí se mezi obce s vyšší mírou rizika hospodaření (Ministerstvo financí, 2012)⁴.

3.6.5.1 Informativní ukazatele platné do roku 2022

1. Počet obyvatel obce
2. Příjem celkem
3. Úroky
4. Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
5. Dluhová služba celkem
6. Ukazatel dluhové služby (v %)
7. Aktiva celkem
8. Cizí zdroje
9. Stav na bankovních účtech celkem
10. Úvěry a komunální dluhopisy
11. Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy
12. Zadluženost celkem
14. Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)
15. 8-leté saldo
16. Oběžná aktiva
17. Krátkodobé závazky

3.6.5.2 Monitorující ukazatele platné do roku 2022

13. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
18. Celková likvidita

Vláda České republiky schválila usnesení č. 719, kterým byly schváleny změny a úpravy v monitoringu obce. Tyto změny byly navrženy ministerstvem financí, a to kvůli tomu, aby výsledky měly vyšší spolehlivost. Některé ukazatele byly zachovány, jiným zase byly upraveny parametry.

⁴ Deník veřejné správy, obec a finance. *Monitoring hospodaření obcí*, [online]. [cit. 2023-10-24]. Dostupné z: Deník veřejné správy – Monitoring hospodaření obcí (dvs.cz).

3.6.5.3 Informativní ukazatele od roku 2022

1. Počet obyvatel
2. Běžné výdaje na obyvatele
3. Finanční stabilita
4. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech
5. Podíl celkových konsolidovaných výdajů na běžných příjmech
6. Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci
7. Provozní saldo
8. Rozdíl provozního salda a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků
9. Podíl provozního salda k běžným příjmům (v %)
10. Provozní saldo na obyvatele
11. Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích
12. Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu
13. Dluhová služba celkem
14. Ukazatele dluhové služby (v %)
15. Krytí dluhové služby
16. Dluh
17. Dluh zřízený PO
18. Dluh na obyvatele
19. Krytí dluhu
20. Stav na bankovních účtech
21. Stav na bankovních účtech zřízený PO
22. Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh k celkovým aktivům (v %)
23. Čistá aktiva
24. Čistá aktiva na obyvatele

3.6.5.4 Monitorující ukazatele od roku 2022

1. Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)
2. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům
3. Běžná likvidita
4. Okamžitá likvidita⁵

⁵ Ministerstvo financí ČR, *monitoring hospodaření územních samosprávných celků*, [online]. [cit. 2024-02-17]. Dostupné z: Monitoring hospodaření územních samosprávných celků | Ministerstvo financí ČR (mfcz.cz)

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika obce Březová-Oleško

Obrázek 3 Znak a erb obce Březová-Oleško

Zdroj: webové stránky březová-oleško.cz

4.1.1 Základní informace obce

Březová-Oleško leží v okrese Praha-západ, ve Středočeském kraji. Nachází se necelých 22 km od Prahy. V obci žije přibližně 1400 obyvatel a její rozloha je 6,48 km². Současnou starostkou je Ing. Věra Lehká, společně s Václavem Trachtou a Josefem Harvanem jako místostarosty.

4.1.2 Historie obce

Obě vesnice, Březová a Oleško, jsou poprvé písemně zmíněny v roce 1310 jako majetek kláštera sv. Jana Křtitele na Ostrově. Klášter se nachází na ostrově u soutoku řeky Sázavy a Vltavy, poblíž obce Davle. Podle záznamu v klášterním urbáři lze odhadovat, že tehdy v obou vesnicích žilo asi 30 až 40 obyvatel včetně dětí. Historické záznamy rovněž uvádějí, že roku 1590 bylo Oleško spolu s dalšími obcemi darováno slavnému alchymistovi Eduardu Kelleymu Vilémem z Rožmberka. Eduard Kelley tento dar příliš dlouho nevládnul, protože o rok později byl uvězněn na hradě Hněvín u Mostu a v listopadu 1597 tam zemřel.

V soupisu obyvatelstva z roku 1848 je ve vesnici Březová zaznamenáno 15 domů s 100 obyvateli a v Olešku osm domů s 45 obyvateli. Elektrifikace obce začala teprve v 50. letech minulého století a pokračovala až do konce 60. let. Obec je bohužel i v dnešní době bez kanalizace. Vodovod je o něco lepší, má k němu přístup několik obyvatel, kteří jsou v obci na trvalo.

Zdroj: Webové stránky obce Březová-Oleško.cz

4.1.3 Majetek obce

V obci lze nalézt ihned u autobusové zastávky obecní úřad. Jelikož obec patří do dobrovolného svazku obcí, společně s Dolními Břežany, Vraným nad Vltavou, Ohrobcem, Libeří, Zvolem, Okrouhlem a Zlatníky, tak nemá svoji základní školu. Mateřská škola (*dále též i jako „školka“*) nebyla vystavěna až do roku 2017, kvůli většímu počtu dětí v obci. Školka má i svou zahradu, na které se nachází soustavy herních prvků. Zahrada má i záhonky, které dětem nabízí zkušenosti s pěstováním. Březová-Oleško vlastní dvě hasičské zbrojnice jednu ve vesnici Březová, druhou v Olešku. Z těchto dvou hasičských zbrojnic se využívá již pouze jedna. Obě dvě jsou v horším technickém stavu a obec do nich bude v budoucnu muset investovat. Hasičům patří také tři hasičská auta.

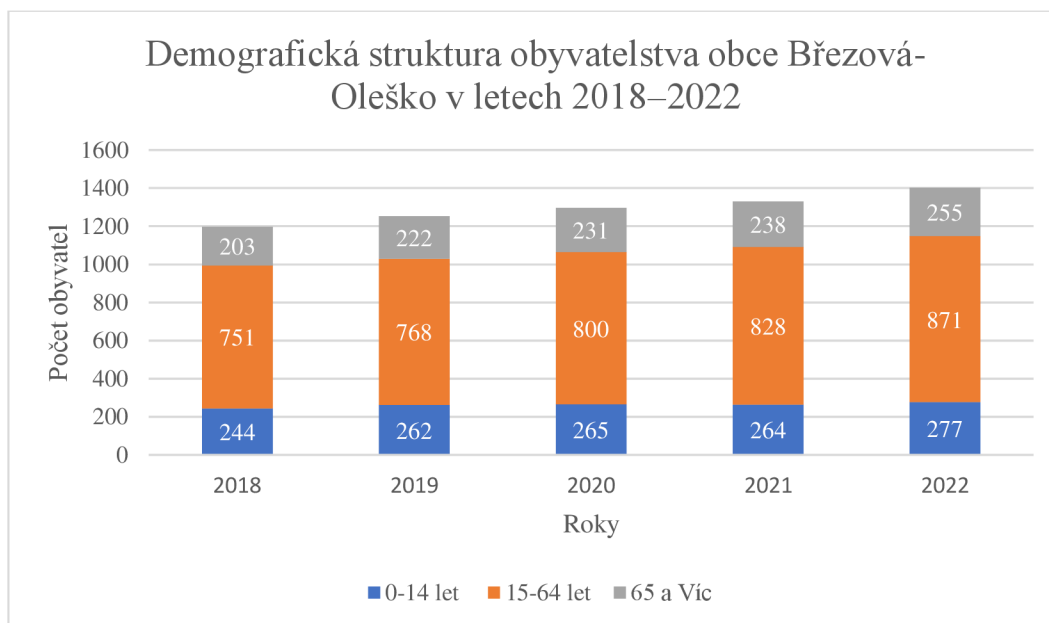
Nachází se zde rybník a vodní nádrž. Rybník byl v roce 2018 zrekonstruován, aby se mohl používat v letních měsících. Větší atraktivnost zdejším obyvatelům mohou nabídnout dvě hřiště, které se v obci nachází. Jedno z nich je hřiště Březová, které nabízí prostor na hraní fotbalu, házené a nohejbalu. Vedle tohoto víceúčelového hřiště se nachází i hřiště dětské. V obci se nachází i sběrný dvůr, který můžeme použít na odklad bioodpadu, skládek a např. větví. Obci dále patří i katolická kaplička a boží muka. Nedokončený majetek je zde zastoupen novými vodovody, které by měli dalším lidem a více barákům nabídnout možnost vody. Obec se dále snaží vystavět technický dvůr Březová a volnočasový prostor Na Jezírkách.

4.2 Demografická struktura obce Březová-Oleško

V grafu 2 autorka zachytila počet obyvatel od roku 2018 až po rok 2022. Je vidět, že počet obyvatel každoročně rostl, ale největší růst se stal mezi rokem 2021 na rok 2022 a to

o celých 100 obyvatel. Nejmenší růst byl mezi lety 2020–2021, což mohlo být způsobeno epidemií covidu, která v této době byla nejvíce rozšířena. Největší zastoupení je ve věkové skupině od 15 do 64 let, toto může být díky urbanizaci, lidé se čím dál více stěhují za Prahu.

Graf 2 Demografická struktura obyvatel v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022

Zdroj: Statistický úřad, 2018–2022, evidence obyvatel

V následující tabulce jsou 3 věkové skupiny, hned na první pohled je možné pozorovat, že skupina od 15–64 má největší zastoupení. Tento věk je z hlediska ekonomiky nejdůležitější, protože představuje takzvané ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo je schopné vykonávat práci, a tudíž být peněžní podporou obce ve smyslu daní. Lze si všimnout, že rozdíl mezi nejmladší skupinou a skupinou nad 65 se každým rokem zmenšuje.

Počet nejmladší skupiny se téměř nezměnil mezi roky 2019–2021, kdy byla covidová pandemie, což mělo nejspíše na dopad méně porodů. Díky indexu stáří vyplývá, kolik obyvatel ze skupiny nad 65 let připadá na 100 dětí. V tabulce je možné vyčíst, že v obci se index stáří meziročně zvedá.

Tabulka 5 Věk obyvatelstva v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022 k 31. 12. 2022

Věk	2018	2019	2020	2021	2022
0-14 let	244	262	265	264	277
15-64 let	751	768	800	828	871
65 a Víc	203	222	231	238	255
Celkem	1198	1252	1296	1330	1403
Bazický index	-	1,04	1,08	1,11	1,17
Index stáří	83,19	84,73	87,16	90,15	92,05

Zdroj: Demografické údaje z roku 2018–2022, ze statistického úřadu

V této tabulce autorka pracuje stále se samými věkovými skupinami, akorát hodnoty jsou vyjádřeny procentuálně. Z tabulky vyplývá, že nejméně procentuálně zastoupená skupina je 65 a více. Hodnota je v průběhu let stabilní a vyrovnaná. Nejmladší skupina za poslední dva roky trošku klesá, což může být spojeno s pandemií, kdy se nerodilo tolik dětí. Skupiny 65 a více a 0–14 mají opačný efekt, lidí ve věku 65 a více stále přibývá, natož děti procentuálně klesají.

Tabulka 6 Věková struktura v %, v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022

Věk	2018	2019	2020	2021	2022
0-14	20,37%	20,93%	20,45%	19,85%	19,37%
15-64	62,69%	61,34%	61,73%	62,26%	60,91%
65 a víc	16,94%	17,73%	17,82%	17,90%	17,83%

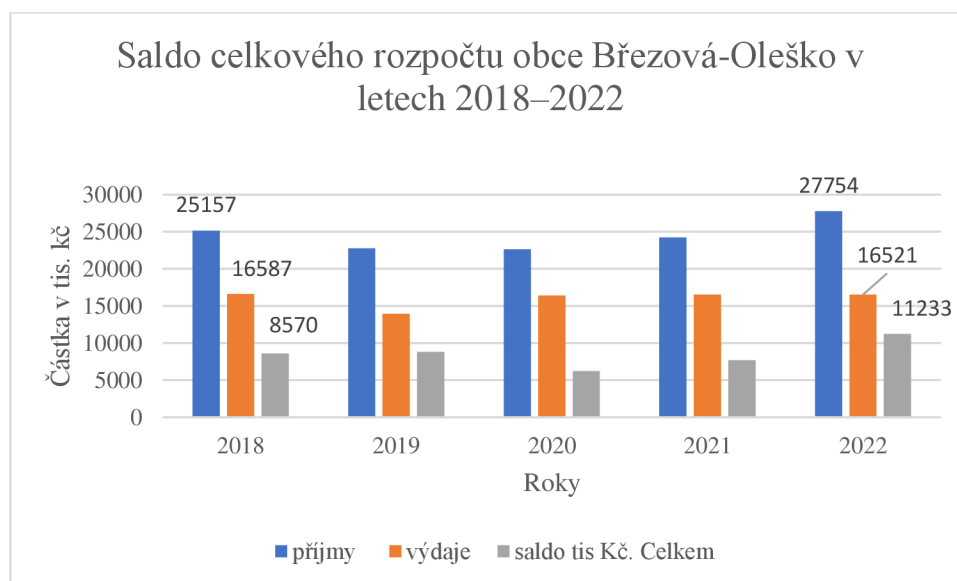
Zdroj: Vlastní zpracování demografických údajů ze statistického úřadu

4.3 Analýza rozpočtu

Tato kapitola se je zaměřena na výpočty příjmů a výdajů obce. Jak již bylo zmíněno v teoretické části, právě tyto položky tvoří rozpočet municipalit. Dále autorka bude počítat i kapitálový a běžný rozpočet. K výpočtům byly použita data za roky 2018 až 2022.

4.3.1 Saldo celkového rozpočtu

Graf 3 Saldo celkového rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

V následující tabulce 7 je možné vidět saldo celkového rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2019. Z tabulky je patrné, že v prvních dvou letech saldo rostlo, v roce 2020 a 2021 se saldo snížilo. Nejmenší saldo bylo v roce 2020 a to **6 228 000** a nejvyšší bylo **11 233 000** v roce 2022. U obce lze pozorovat, že má velice vyrovnané výdaje, až na rok 2019, kdy výdaje byly zhruba o 3 mil. menší než v ostatních letech v rámci sledovaného období. Příjmy byly největší v roce 2022 kvůli položce daňové příjmy. Největší část daňových příjmů tvořila položka „daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění ze zboží a služeb v tuzemsku“ a to necelých **11 190 000**. Z procentuálního hlediska bylo nejhůře se pohybující saldo 27,51 % a to v roce 2020. Nejvyšší saldo bylo v roce 2022 a to na hodnotě 40,47 %, v tomto roce byly nejvyšší příjmy. Lze tedy tvrdit, že obec je na tom finančně velmi dobře, snaží se šetřit a má vyrovnané příjmy a výdaje až na nějaké výjimky.

Tabulka 7 Celkové příjmy a výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

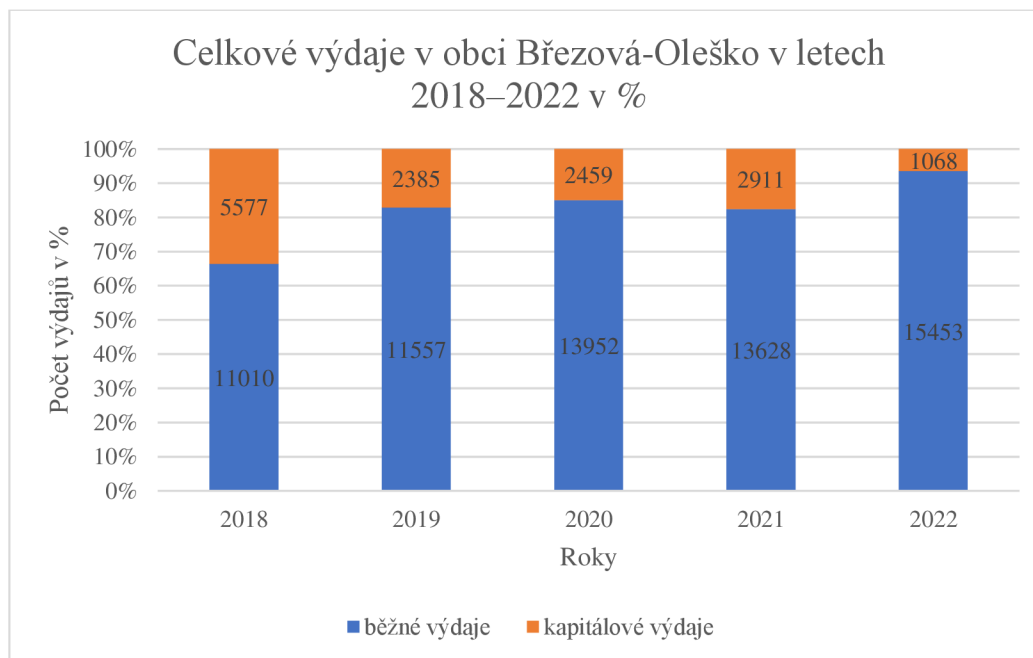
Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy	25 157	22 752	22 639	24 243	27 754
Výdaje	16 587	13 942	16 411	16 539	16 521
Saldo tis Kč. Celkem	8 570	8 810	6 228	7 704	11 233
Saldo / příjmy v %	34,06%	38,72%	27,51%	31,77%	40,47%

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

4.3.1.1 Celkové výdaje

V následujícím grafu je viditelné, že běžné výdaje obce, tvoří většinu všech jejich výdajů. Každoročně tvoří okolo 80 % výdajů obce až na rok 2018. V tomto roce bylo 35 % kapitálových výdajů, a to kvůli výstavbě mateřské školy v obci. Běžné výdaje se každoročně zvyšují, což může být zapříčiněno vyšším počtem nových obyvatel a zaměstnanců v obci.

Graf 4 Celkové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v %

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

V této tabulce jsou znázorněny celkové výdaje, které se dělí na běžné a kapitálové. Z tabulky je patrné, že v roce 2018 byly celkově nejvyšší výdaje. Oproti tomu nejmenší hodnota celkových výdajů nastala v roce 2019. Z tabulky je možné vyčíst, že kapitálové výdaje jsou o dosti menší než výdaje běžné a v průběhu let se snižují. Kapitálové výdaje mají největší rozdíl mezi prvním rokem zkoumáním a posledním a to přesně 4509 tis. v Kč. S použitím bazických indexů lze vyvodit, že výdaje roku 2022 jsou 0,99krát celkových výdajů. Z této tabulky je čitelné, že časová řada měla ze začátku trend rostoucí, ale od roku 2020 je trend konstantní.

Tabulka 8 Celkové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné výdaje	11 010	11 557	13 952	13 628	15 453
Kapitálové výdaje	5 577	2 385	2 459	2 911	1 068
Celkem	16 587	13 942	16 411	16 539	16 521
Bazický index	1	0,84	0,98	0,99	0,99

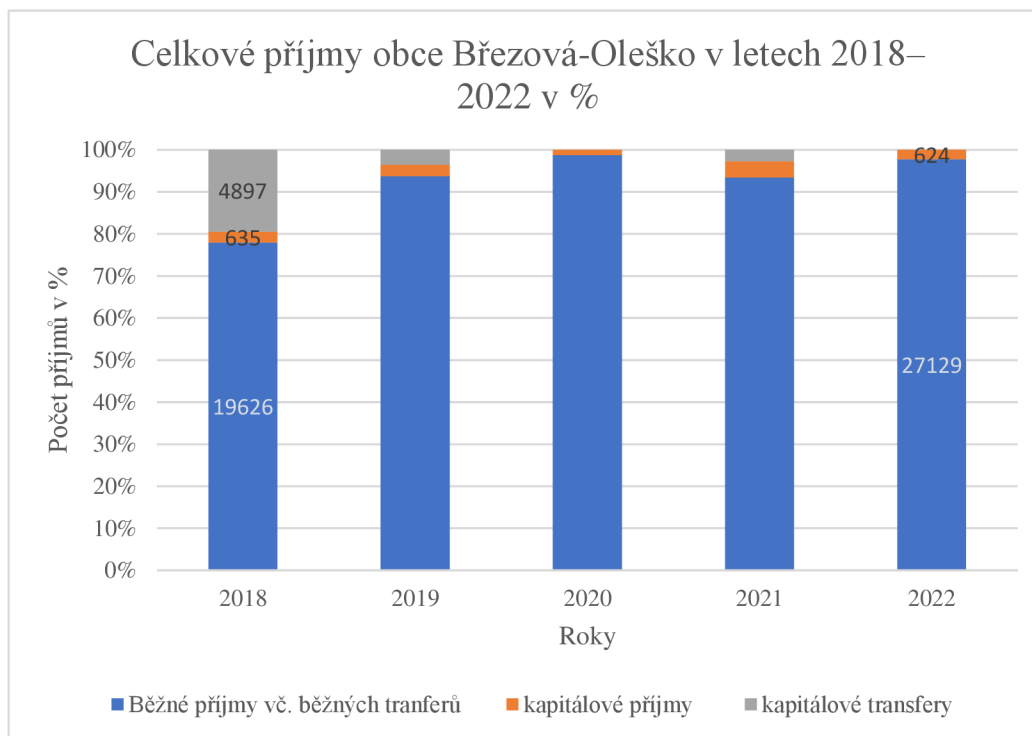
Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

4.3.1.2 Celkové příjmy

Celkové příjmy odpovídají součtu daňových příjmů, nedaňových a neinvestičních transferů. Jako zbytek do celkových příjmů se počítají příjmy kapitálové a neinvestiční transfery.

Z grafu je patrné, že běžné příjmy vč. běžných transferů jsou procentuálně zastoupeny nejvíce. Každým rokem, kromě roku 2018, se pohybují okolo 90 %. V letech 2020 a 2022 si lze všimnout toho, že nebyly žádné kapitálové příjmy obce. Za to v roce 2018 byly kapitálové příjmy necelých 20 %, především kvůli tomu, že obec získala dotaci na stavbu mateřské školky a infrastrukturu kolem tohoto objektu.

Graf 5 Celkové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v %

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

Z tabulky je vidno, že trend časové řady byl na přelomu let 2019–2020 klesající, ale od té doby má trend rostoucí. Plyne z ní, že nejvyšší příjmy jsou v roce 2022 a nejnižší v roce 2020. Jak je možné pozorovat, obec nemá v některých letech sledovaného období kapitálové transfery, konkrétně v letech 2020 a 2022, což znamená, že obec nežádala o žádné investiční dotace. Z bazických indexů je patrné, že v roce 2022 jsou celkové příjmy o 1,103krát větší než v roce 2018.

Tabulka 9: Celkové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné příjmy vč. běžných transferů	19 626	21 322	22 359	22 654	27 129
Kapitálové příjmy	635	624	281	941	624
Kapitálové transfery	4 897	806	-	648	-
Celkem	25 158	22 752	22 640	24 243	27 753
Bazický index	1	0,9	0,89	0,96	1,1

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

4.3.2 Saldo běžného rozpočtu

Saldo běžného rozpočtu se skládá z běžných příjmů a běžných výdajů. Jde o to, že tyto výdaje se zabývají základními provozními činnostmi některých činností. Běžným výdajem může být rekonstrukce silnice či úprava školy. Za to běžné příjmy mohou být daně z příjmu, z nemovitostí atd. Je možné si povšimnout, že běžné příjmy jsou všechny roky vyšší než výdaje. Saldo klesalo do roku 2020, to se ovšem změnilo a od tohoto roku mírně roste. Nejmenší hodnota salda byla v roce 2020, kdy dosáhla hodnoty 8407 tis. Kč. Hodnota salda je procentuálně největší v roce 2019.

Z tabulky lze vyvodit, že se obec snaží šetřit, udržuje si menší výdaje než příjmy. Výdaje obci postupně rostou, ale příjmy a transfery reagují na situaci velmi rychle a dokáží udržet saldo v pozitivní části. Je možné pozorovat, že obec žije hlavně z daňových příjmů, které nejvíce zastupují poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění ze zboží a služeb v tuzemsku. Z tabulky je dále patrné, že trend salda byl první tři roky klesající, ale v posledním roce došlo ke změně a trend je momentálně rostoucí.

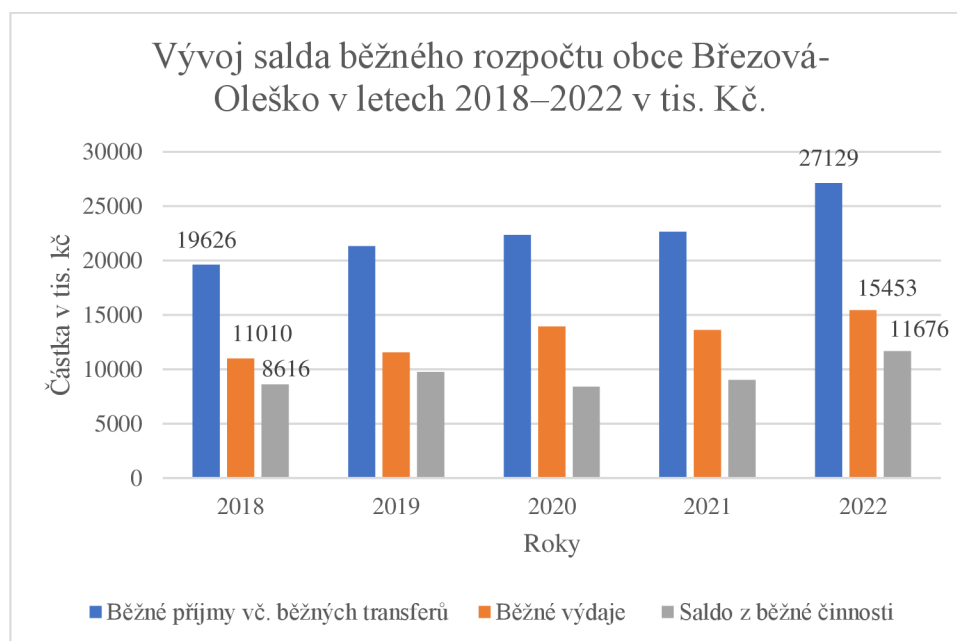
Tabulka 9 Vývoj salda běžného rozpočtu v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Běžné příjmy vč. běžných transferů	19 626	21 322	22 359	22 654	27 129
Běžné výdaje	11 010	11 557	13 952	13 628	15 453
Saldo z běžné činnosti	8 616	9 765	8 407	9 026	11 676
Podíl salda na příjmech (v %)	43,90%	45,80%	37,60%	39,84%	43,04%

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško

Z následujícího grafu lze tvrdit, že běžné příjmy i výdaje každoročně stoupají. Běžné příjmy mají největší nárůst z roku 2021 na rok 2022. Z grafu je jasné, že saldo je kolísavé, ale nikdy nekleslo do negativních hodnot.

Graf 6 Vývoj salda běžného rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

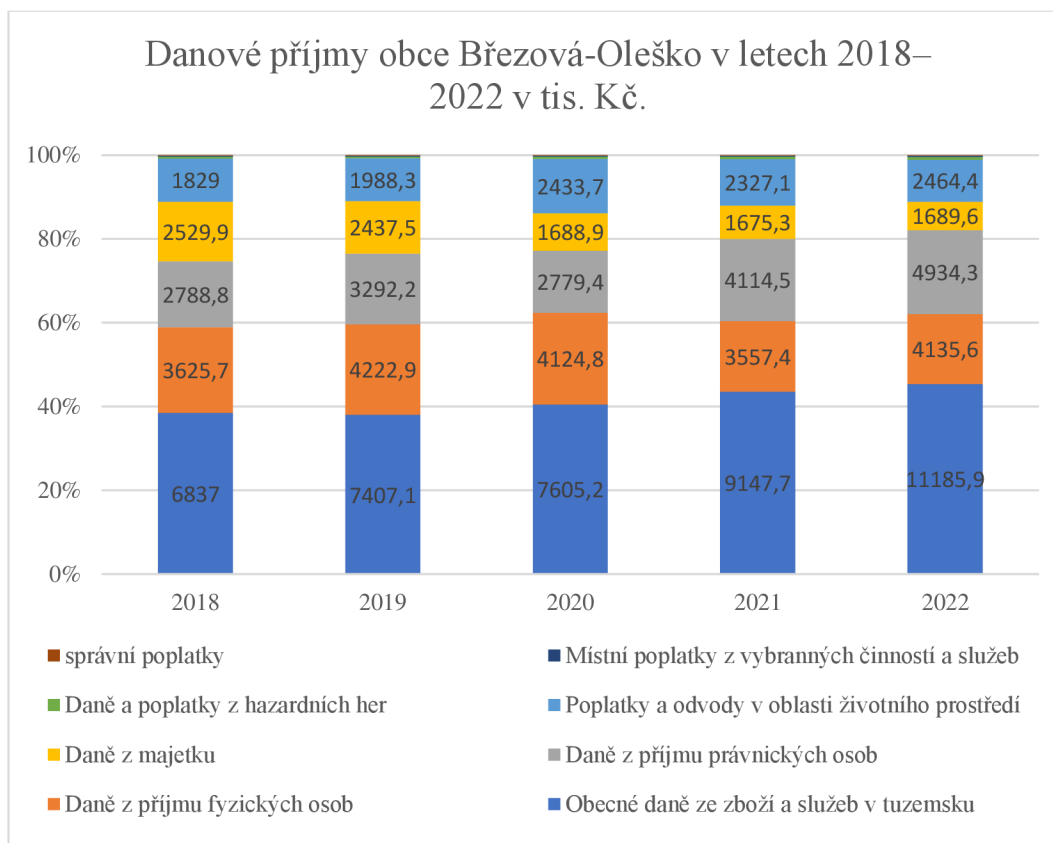

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško

4.3.2.1 Běžné příjmy

Z následujícího grafu lze vyvodit, že každým rokem tvoří většinu obecné daně ze zboží a služeb neboli daň z přidané hodnoty. Jak je dále z grafu č. 7 patrné, každý rok se podíl těchto daní pohybuje okolo 40 %. Daň z příjmu fyzických osob se podílí každým rokem okolo 20 % stejně jako daň z příjmu právnických osob. Nejmenší díl dělají správní poplatky a místní poplatky z vybraných činností a služeb.

Graf 7 Daňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

Těchto 8 základních daní, zastupuje absolutní většinu daňových příjmu. Nejvyšší podíl na daňových příjmech má daň z přidané hodnoty. Tato daň se každým rokem zvyšuje především kvůli růstu obyvatel. Další daní je daň z příjmu fyzických osob, která je speciální v tom, že se celá nepromítne v rozpočtu obce. Díky růstu obyvatel rostou i jednotlivé příjmy. Jelikož daně musí platit více lidí.

Z grafu a z následující tabulky je patrné, že daňové příjmy v posledních letech rostou. Nejvýznamnější část je daň ze zboží a služeb v Tuzemsku neboli daň z přidané hodnoty. Daně z majetku jsou pro obci také důležitým příjmem, a to kvůli tomu, že se v posledních letech stěhují nové rodiny do obce, které musejí tyto daně platit.

Obec je rovněž závislá na různých poplatcích. Mohou to být poplatky za odpad, popelnice za psa atd. Díky bazickým indexům, které jsou vyobrazeny v tabulce lze tvrdit, že daňové příjmy v roce 2022 jsou 1,39krát než daňové příjmy v prvním roce zkoumání. Trend časové řady je rostoucí.

Tabulka 10 Daňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	6 837	7 407,10	7 605,20	9 147,70	11 185,90
Daně z příjmu fyzických osob	3 625,70	4 222,90	4 124,80	3 557,40	4 135,60
Daně z příjmu právnických osob	2 788,80	3 292,20	2 779,40	4 114,50	4 934,30
Daně z majetku	2 529,90	2 437,50	1 688,90	1 675,30	1 689,60
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	1 829	1 988,30	2 433,70	2 327,10	2 464,40
Daně a poplatky z hazardních her	80,16	88,92	105,18	135,67	158,76
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	41,68	39,96	42,57	44,45	87,98
Správní poplatky	17,27	18,65	21,66	22,61	20,57
Celkem	17 749,70	19 496	18 801,50	21 024,80	24 677,40
Bazický index	1	1,098	1,059	1,184	1,39

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško

Nedaňové příjmy jsou společně s daňovými příjmy také přínosem do rozpočtu obce. Bazické indexy ukázaly, že do roku 2020 nedaňové příjmy rostly. Hodnoty se změnilly v roce 2021, kdy klesly. Naopak v roce 2022 nastal zlom, kdy nedaňové příjmy rapidně vzrostly, především kvůli přijatým úrokům. Nedaňové příjmy se zvedly díky úrokům z vkladů na termínované účty. V následujících tabulce lze pozorovat, že se nedaňové příjmy často mění, takzvaně jsou proměnlivé. U obce se může stát, že některé příjmy má pouze v nějakých letech a v těch dalších již ne. Obec nejvíce těží na dvou příjmech, a to z příjmu pronájmu nemovitých věcí a z přijatých kapitálových příspěvků a náhrad. V následující tabulce lze pozorovat, že rapidně narostly hodnoty výnosů z finančního majetku. Je to způsobeno tím, že obec začala hospodařit s ušetřenými financemi.

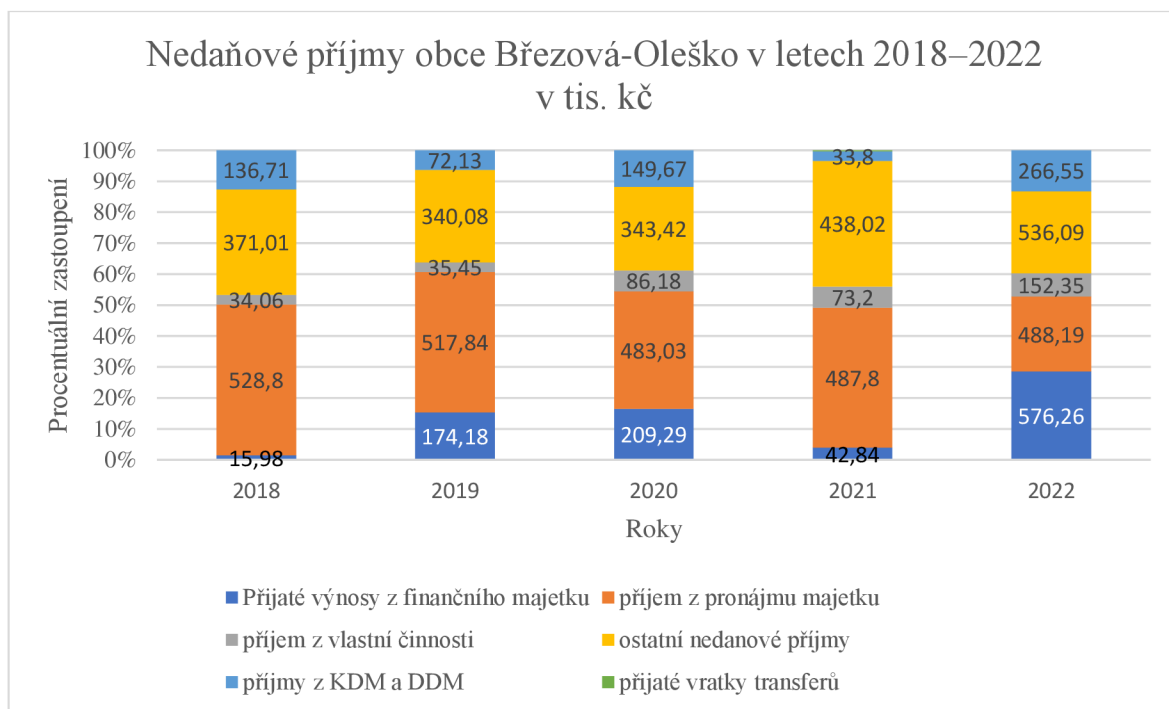
Tabulka 11 Nedaňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Přijaté výnosy z finančního majetku	15,98	174,18	209,29	42,84	576,26
Příjem z pronájmu majetku	528,8	517,84	483,03	487,8	488,19
Příjem z vlastní činnosti	34,06	35,45	86,18	73,2	152,35
Ostatní nedaňové příjmy	371,01	340,08	343,42	438,02	536,09
Příjmy z KDM a DDM	136,71	72,13	149,67	33,8	266,55
Přijaté vratky transferů				3,46	
Celkem	1 086,56	1 139,68	1 271,59	1 079,12	2 019,44
Bazický index	1	1,048	1,17	0,993	1,858

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško

V následujícím grafu je možné vidět, že příjmy z pronájmu majetku tvořily v letech 2018, 2019, 2021 většinu nedaňových příjmů, tyto příjmy tvořily až 50 %. V posledním roce sledování se příjmy snížily na 20 %. Tuto položku u obce Březová-Oleško tvoří pozemkové parcely zastavěné stavebními objekty – chatami, které obec pronajímá. Druhou většinu tvoří ostatní nedaňové příjmy. Je možné pozorovat velké výkyvy v přijatých výnosech z finančního majetku, a to hlavně v roce 2018, kdy tyto výnosy byly skoro zanedbatelné a v roce 2022 kdy tyto výnosy tvořily necelých 30 %. Obec se v posledních letech snaží hospodařit s ušetřenými financemi. Příjmy z vlastní z vlastní činnosti jsou za poslední tři roky konstantní.

Graf 8 Nedaňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

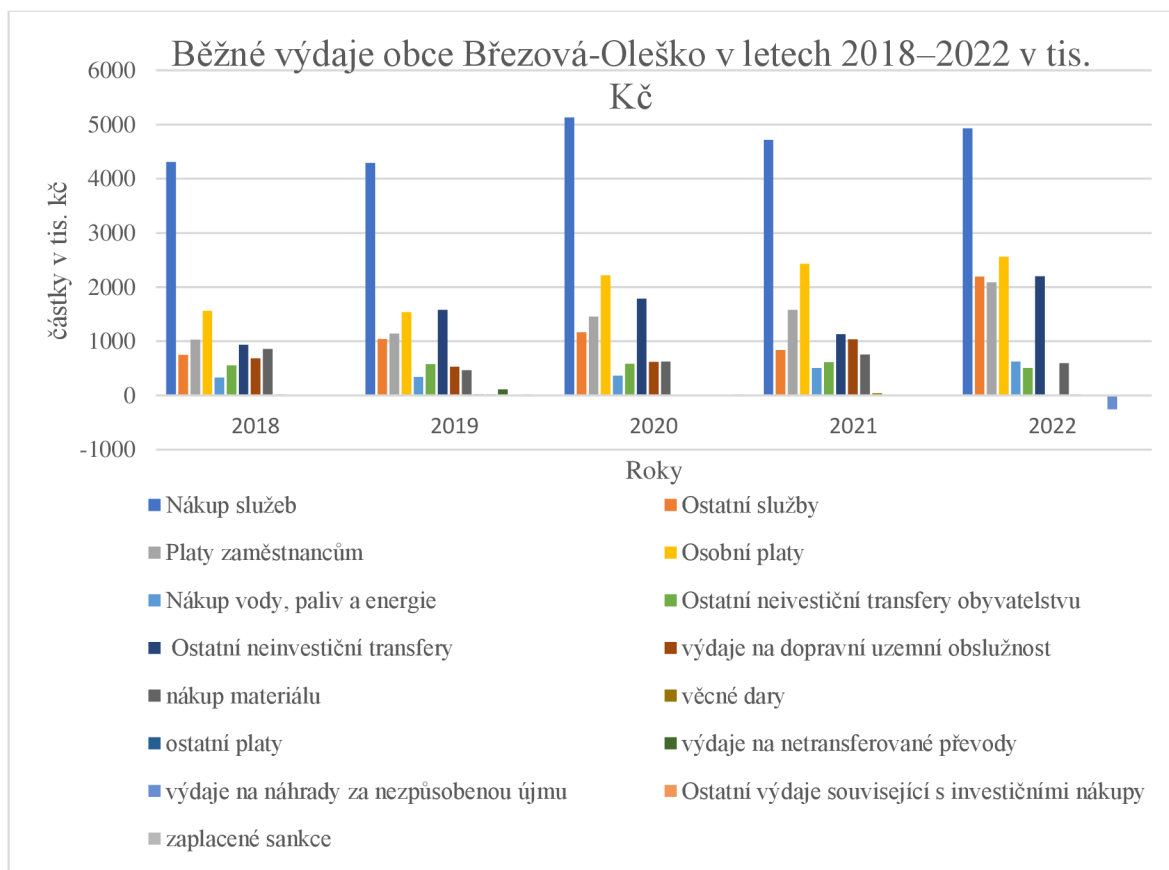

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

4.3.2.2 Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou výdaje, které obec používá na její správné fungování. Mohou to být jakékoliv neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery až po běžné výdaje jako je například zaplacení odvozu odpadu či osvětlení. V následujícím grafu autorka vyobrazila nejzákladnější běžné výdaje, které musí obec platit na každodenní bázi. V grafu je možné vidět, že největší zastoupení mají nakoupené služby. Jedná se například o právní, poštovní či vzdělávací služby, které obec musí platit. Výdaj se postupně od roku 2018 snižuje, ale stále se drží okolo 35–40 %. Jako druhý autorka práce zmiňuje výdaj na platy zaměstnancům, který se ročně pohybuje okolo 10 %; je to způsobeno přílivem obyvatel do obce a zvyšováním se počtu obyvatelstva. Pod složkou osobní platy se schovává pojistné placené zaměstnavatelem a ostatní platy za provedenou práci. Z grafu je patrné, že osobní platy každoročně stoupají. V roce 2022 přechází graf i do záporných hodnot, převážně z důvodu, kdy obec měla výdaj kvůli nezpůsobené škodě či protiprávnímu jednání, obec musela zaplatit 257 tis. Kč.

Graf 9 Běžné výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výkazů obce Březová-Oleško za roky 2018–2022

V následující tabulce jsou pozorovatelné všechny běžné výdaje, které obec v průběhu let měla. Z bazických indexů lze vyvodit, že výdaje každoročně stoupají. Je viditelné, že nákupy vody a energie se od začátku skoupení až do konce zvedli o 100 %, toto je způsobené růstem obyvatel. Největší část této položky tvoří nákup energie. Platy zaměstnancům také každoročně rostou, zvedly se o 100 %. Díky bazickým indexům je patrné, že jsou výdaje 1,403krát větší v roce 2022 v porovnání s rokem 2018. Jak je dále možno vypořadovat z tabulky, obec má taky své povinnosti, např. platit daně a poskytovat transfery neziskovým organizacím, když je potřeba. V tabulce č. 12 je možné pozorovat, že položka nákup služeb se každoročně zvyšuje. Obec začala nakupovat služby spjaté s odbornou pomocí, jsou to například služby právní, účetní či odborné IT.

Tabulka 12 Běžné výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Nákup služeb	4 305,70	4 292,01	5 129,24	4 713,27	4 930,71
Ostatní služby	744,75	1 043,45	1 166,17	837,84	2 195,29
Platy zaměstnancům	1 028,95	1 145,36	1 453,68	1 581,12	2 086,10
Osobní platy	1 560,95	1 536,88	2 214,80	2 428,80	2 560,20
Nákup vody, paliv a energie	326,28	338,25	361,55	503,46	622,59
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	553,5	574,5	578,73	609,5	504,32
Ostatní neinvestiční transfery	936	1 579,80	1 788,79	1 133,21	2 202,80
Výdaje na dopravní uzemní obsluhu	681,2	530,53	618,19	1 035,24	-
Nákup materiálu	858,91	463	621,18	750,39	594,54
Věcné dary	13,88	22,17	2,46	35,53	13,34
Ostatní platy	-	16,95	-	-	-
Výdaje na netransferované převody		111	-	-	-
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu					-257,04
Ostatní výdaje související s investičními nákupy		13,65			
Zaplacené sankce	0	-	17,34	-	-
Suma	11 010,12	11 557	13 952,13	13 628,36	15 452,85
Bazický index	1	1,04	1,26	1,23	1,4

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

4.3.3 Saldo kapitálového rozpočtu

Saldo kapitálového rozpočtu se vypočítá tak, že od sebe odečtem kapitálové příjmy včetně investičních transferů a kapitálové výdaje. V tabulce je viditelné, že saldo kapitálového rozpočtu nabývá ve sledovaných letech pouze záporných hodnot. Saldo běžného rozpočtu, které je kladné, má za úkol vyrovnat tento deficit.

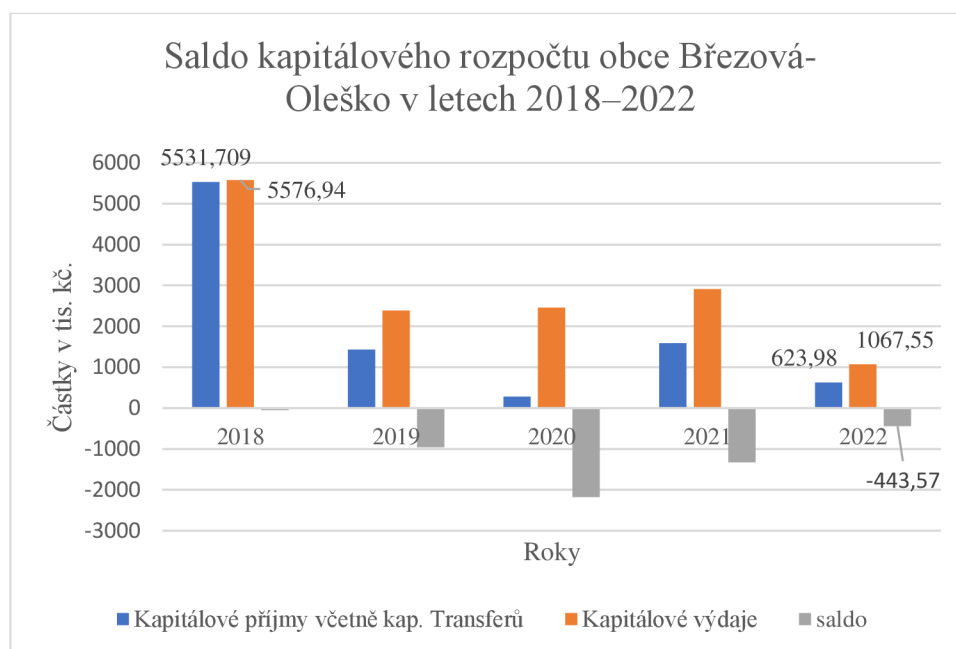
Tabulka 13 Saldo kapitálového rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Kapitálové příjmy včetně kap. transferů	5 531,71	1 429,65	280,78	1 589,04	623,98
Kapitálové výdaje	5 576,94	2 385,20	2 459,15	2 910,69	1 067,55
Saldo	-45,23	-955,55	-2 178,37	-1 321,65	-443,57

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

Z následující tabulky je patrné, že kapitálové příjmy byly největší v roce 2018 kdy dosahovali 5,5 mil Kč. Je zde vidět i to že příjmy a výdaje nebyly v tak velké nerovnováze jak v následujících letech. Dalším rokem rapidně klesli, a to o celých 4 mil. korun. V roce 2020 měly kapitálové příjmy hodnotu nejnižší a to pouhé 2 mil. Kč. V tento rok bylo saldo v největším deficitu a to -2 mil. Kč.

Graf 10 Saldo kapitálového rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško

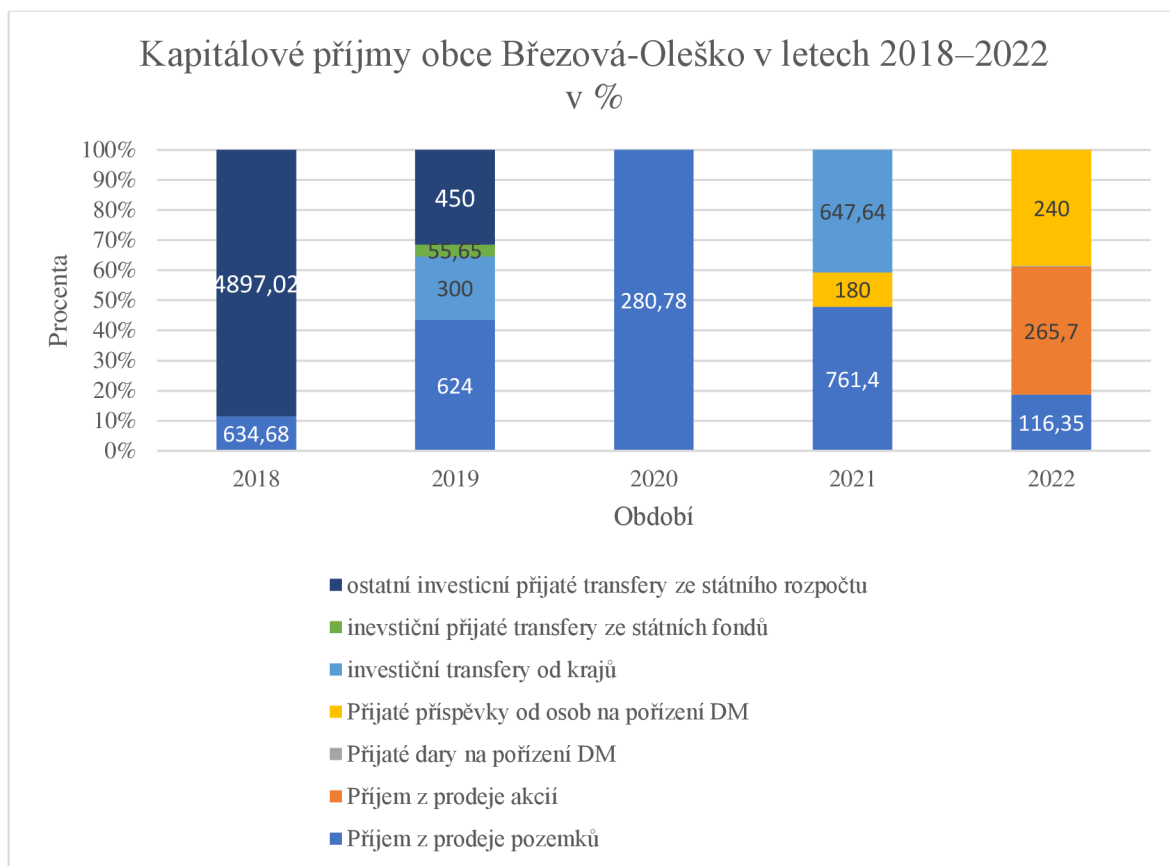
V grafu je jasně vidět, že deficit salda rostl do roku 2020 a od té doby zase klesá. Je zde rovněž pozorovatelné, že příjmy jsou více proměnlivé než výdaje. Výkyvy v příjmech se pohybují o mnohem větší částky než výdaje.

4.3.3.1 Kapitálové příjmy

V následujícím grafu jsou zobrazeny kapitálové příjmy. Z grafu je patrné, že v roce 2020 byla absolutní převaha kapitálového příjmu příjem z prodeje pozemku. Tento příjem tvořil v roce 2020 99 % všech investičních příjmů. Obec prodala pozemkovou parcelu pod chatou včetně okolního prostranství, výsledná částka je rovna prodeji za celý komplex. Rok 2018 byl tvořen přijatými transfery, v tomto případě transferem ze státního rozpočtu. Tento transfer činil 90 % kapitálových příjmů v roce 2018. Byl použit na stavbu mateřské školky včetně přiléhající infrastruktury. Jeho hodnota byla necelých 5 milionů. Transfery ze státního rozpočtu dostala obec pouze v prvních dvou letech zkoumání.

Nejčastějšími příjmy jsou prostředky z prodeje pozemků, jsou ve všech letech a tvoří vždy alespoň 10 %. V roce 2022 obec prodala akcie, tento prodej činil 40 % veškerých kapitálových příjmů. Obec prodala akcie České spořitelny, dle pravidel ČS obce musela akcie prodat. V roce 2019 a 2021 obec dostala transfer od kraje. Transfer byl největší v roce 2021 kdy tvořil 40 % celkových kapitálových příjmů v tomto roce. Transfer, který obec dostala v roce 2019, byl použit na opravu vodní nádrže. V roce 2021 byl přijatý transfer využit na rekonstrukci hřiště v obci.

Graf 11 Kapitálové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v %

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

V následující tabulce je zřejmé, že bazické indexy první dva roky rostly, ale poté rapidně klesly, a to z hodnoty 0,2 na 0,05. Od té doby jsou bazické indexy proměnlivé a jejich hodnoty hodně kolísají. Tabulka vyobrazuje, že kapitálové příjmy se liší velkými částkami každý rok. Jediný příjem, který je u obce stále je příjem z prodeje pozemků.

Tabulka 14 Kapitálové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

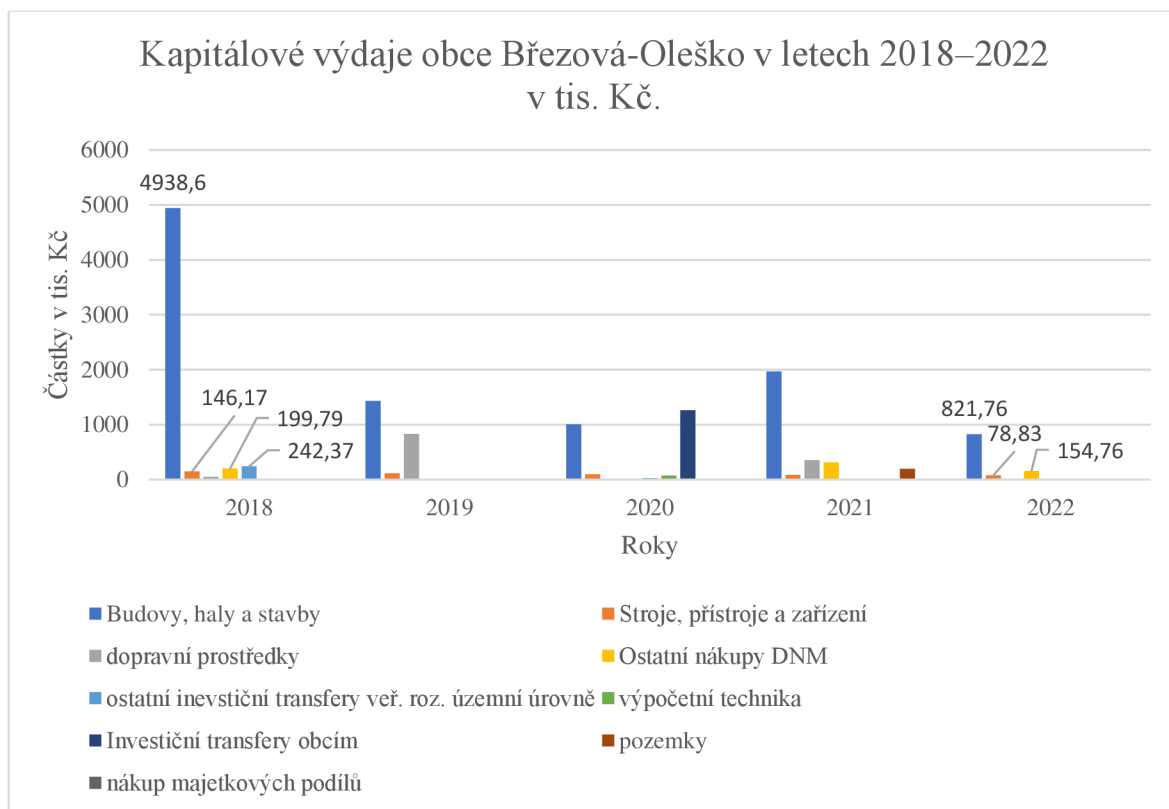
Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Příjem z prodeje pozemků	634,68	624	280,78	761,4	116,35
Příjem z prodeje akcií					265,7
Přijaté dary na pořízení DM					1,93
Přijaté příspěvky od osob na pořízení DM				180	240
Investiční transfery od krajů		300		647,64	
Investiční přijaté transfery ze státních fondů		55,65			
Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	4 897	450			
Suma	5 531,70	1 429,70	280,78	1 589	623,98
Bazický index	1	0,25	0,05	0,29	0,11

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

4.3.3.2 Kapitálové výdaje

V následujícím grafu je možné pozorovat strukturu kapitálových výdajů. Největší podíl na kapitálových výdajích mají stavby, haly a budovy. V roce 2018 tvořil tento výdaj 90 % výdajů v daný rok. Výdaj byl použit na stavbu nové mateřské školy a přílehlé infrastrukturu. Obec většinu výdajů zaplatila získanou dotací. Další roky byly tyto výdaje stále okolo 40–50 %. Z grafu je patrné, že se výdaje na budovy, stavby a haly stále zmenšují. Obec již nestaví tolik. Z grafu je dále viditelné, že v roce 2020 je zde výdaj, který jiný rok nenastal, a to investiční transfery obcím. Tento transfer činil skoro 40 % výdajů v roce 2020. Jednalo se o peněžní prostředky vložené do společného projektu na vodovodním přivaděči. Poslední dva roky, od roku 2018, nakupuje obec dlouhodobý nehmotný majetek, který v dřívějších letech nebyl v majetku obce. Nakupování dlouhodobého majetku se v posledních letech zvedá, může to být posunem technologií, obec může potřebovat nové softwary nebo technické pomůcky. V roce 2019 byly vynaloženy velké výdaje na dopravní prostředky. Tyto prostředky byly použity ke koupi auta pro jednotku dobrovolných hasičů.

Graf číslo 12: Kapitálové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

V následující tabulce lze díky bazickým indexům vidět, že výdaje pouze nerostou. Bazické indexy rostly do roku 2021, kde v následujícím roce rapidně klesly z 0,5 na 0,1. Z tabulky je patrné, že největší výdaje byly v roce 2018 a to díky položce budovy, haly a stavby. V obci se totiž v tomto roce stavěla mateřská školka. Nejnižší výdaje byly v roce 2022 a to zhruba 1,06 milionu Kč.

Tabulka 15 Kapitálové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Budovy, haly a stavby	4 938,60	1 432,30	1 002	1 963,10	821,76
Stroje, přístroje a zařízení	146,17	111,3	98,75	87,28	78,83
Dopravní prostředky	50	831,59		355,63	
Ostatní nákupy DNM	199,79			310,85	154,76
Ostatní investiční transfery veř. roz. územní úrovně	242,37	10	25		10,8
Výpočetní technika			74,92		
Investiční transfery obcím			1 258,50		
Pozemky				193,88	
Nákup majetkových podílů					1,4
Suma	5 576,90	2 385,20	2 459,20	2 910,70	1 067,60
Bazický index	1	0,42	0,44	0,52	0,19

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

4.4 Finanční analýza obce

Finanční analýza se používá k tomu, aby pomohla zhodnotit ekonomickou situaci v obci, či podniku. V následujících částech budou vypočteny ukazatele autarkie, ukazatele likvidity, ukazatele majetkové zadluženosti a ukazatelé majetkové struktury.

4.4.1 Ukazatele autarkie

Autarkie ukazuje, jak moc je firma samostatná a je dvoustupňová. První stupeň udává, jestli obce dokáže svými výnosy vyrovnat své náklady a druhý stupeň ukazuje, jestli je obec schopna pokrýt své výdaje svými příjmy. V následující tabulce máme data, které jsou potřeba k vypočítání autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů a autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů. Hodnota autarkie, která plní minimum, je udávána u obou dvou stupňů stejně na hodnotě 100 % dle autorky Kraftové (2002).

Tabulka 16 Zdrojová data pro ukazatele autarkie obce Březová-Oleško za období 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Výnosy z běžné činnosti	21 507	23 685	24 659	25 298	29 476
Náklady na běžnou činnost	15 064	14 742	18 707	17 757	19 181
Běžné příjmy vč. transferů	19 626	21 322	22 359	22 654	27 129
Běžné výdaje	11 010	11 557	13 952	13 628	15 453

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

V následující tabulce jsou zobrazeny výsledky obou dvou autarkií. Z tabulky je možné pozorovat, že autarkie na bázi výnosů a nákladů je mírně kolísavá. Výnosy i náklady jsou čistě rostoucí v letech zkoumání. V roce 2019 výnosy převyšovaly náklady o 60,7 %, kdy tento stupeň dosáhl maxima. Za to minimum bylo dosaženo hned v následujícím roce a to 2020, kdy výnosy převyšovaly náklady o pouhých 31,8 %. Všechny hodnoty v prvním stupni dosahují požadované hodnoty 100 %. Druhý stupeň autarkie taky dosahuje ve všech letech zkoumání minimální hodnoty 100 %. Maximální hodnota je v roce 2019 a to 184,5 % a minimální hodnota je 160,3 % v roce 2020.

Obce Březová-Oleško je tedy schopna svými výnosy pokrýt své a náklady a svými příjmy pokrýt své výdaje.

Tabulka 17 Ukazatele autarkie obce Březová-Oleško ve sledovaném období 2018–2022

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	142,80%	160,70%	131,80%	142,50%	153,70%
Autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů	178,30%	184,50%	160,30%	166,20%	175,60%

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško

4.4.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity jsou rozděleny na tři stupně, a to **to likvidita okamžitá, pohotová a běžná**. V následující tabulce jsou zobrazena data, která jsou potřeba k výpočtu všech stupňů likvidity. Jsou zde tedy vyobrazena oběžná aktiva, která v průběhu sledovaných let pouze rostla. Oběžná aktiva vzrostla v posledním roce o skoro 12 milionů korun, což byl největší roční vzrůst. Krátkodobý finanční majetek dosahuje největší částky

v posledním roce sledování; z tabulky je zároveň patrné, že hodnoty rostou každým rokem. Zásoby má obec po celé sledované období nulové. Posledním údajem jsou v tabulce znázorněny krátkodobé závazky, které měly rostoucí tendenci.

Tabulka 18 Zdrojová data pro ukazatele likvidity obce Březová-Oleško za období 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva	28 088	36 889	43 119	50 891	62 188
Krátkodobý finanční majetek	27 807	36 617	42 845	50 549	61 782
Zásoby	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	1 250,20	1 423,70	1 388,50	1 792,80	1 878

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

U prvního stupně likvidity je doporučená hodnota pohybující se okolo 1, dle autorek Otrusinové a Kubíčkové (2011). Druhý stupeň likvidity by se měl držet v hodnotách od 1–1,5, dle autorek Otrusinové a Kubíčkové (2011). Třetí stupeň je pro obce stanoven tak, že by hodnota neměla klesnout pod 1, dle autorky Knápkové a kol. (2017). Jak je možné vidět, hodnoty mnohonásobně přesahují doporučené hranice likvidity. Z tabulky je patrné, že likvidita druhého a třetího stupně vychází úplně stejně. Je to dáno kvůli tomu, že obec nemá zásoby, které by zvyšovaly hodnoty oběžných aktiv.

Tabulka 19 Ukazatele likvidity pro obec Březová-Oleško v období 2018–2022

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Likvidita I.	22,242	25,72	30,857	28,195	32,897
Likvidita II.	22,466	25,911	31,054	28,386	33,113
Likvidita III.	22,466	25,911	31,054	28,386	33,113

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško

4.4.3 Ukazatele majetkové struktury

Ukazatele majetkové struktury existují dva, první je nazýván jako krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem a druhý jako krytí majetku dlouhodobými zdroji. U prvního ukazatele by měla být hodnota v intervalu ≤ 1 , což může být interpretováno jako

absolutní pokrytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem. U druhého ukazatele je doporučena hodnota > 1. Pokud je hodnota <1 má strategie největší riziko, a to kvůli tomu, že je dlouhodobý majetek financován krátkodobými zdroji. Vysoká hodnota je zatížena finanční náročností.

V následující tabulce jsou zobrazena data, která jsou potřeba k vypočtení ukazatelů majetkové struktury. Těmito daty jsou stálá aktiva, vlastní kapitál a dlouhodobé cizí zdroje.

Tabulka 20 Zdrojová data pro ukazatele majetkové struktury obce Březová-Oleško ve sledovaném období 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Stálá aktiva	73 304	72 873	70 951	121 648	68 891
Vlastní kapitál	100 142	108 339	112 681	119 855	129 200
Dlouhodobé cizí zdroje	0	0	0	0	0

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

V předchozí tabulce je možné vidět, že stálá aktiva klesala až do roku 2020, kdy v následujícím roce prudce narostla o téměř 51 milionů korun. V roce 2022 byla stálá aktiva nejnižší z celého sledovaného období. Vlastní kapitál meziročně rostl a dlouhodobé cizí zdroje měly nulovou hodnotu ve všech letech. Z tabulky je možné vidět, že obec byla schopna pokrýt vlastním kapitálem dlouhodobý majetek v celém sledovaném období až na rok 2021.

Tabulka 21 Ukazatele majetkové struktury obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem	1,36	1,49	1,58	0,98	1,87
Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji	1,36	1,49	1,58	0,98	1,87

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško

4.4.4 Ukazatele financování a zadluženosti

Tento ukazatel se skládá z míry finanční nezávislosti, celkové zadluženosti a míry zadluženosti. V tabulce č. 22 jsou vyobrazena data, která slouží k vypočítání ukazatelů zadluženosti. Mezi tyto data patří hlavně vlastní kapitál, cizí zdroje a pasiva celkem. V tabulce je pozorovatelné, že vlastní kapitál obce každým rokem roste.

Tabulka 22 Zdrojová data pro ukazatele financování a zadluženosti obce Březová-Oleško ve sledovaném období 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastní kapitál	100 142	108 339	112 681	119 855	129 200
Cizí zdroje	1 250,20	1 423,70	1 388,50	1 792,80	1 878
Pasiva celkem	101 392	109 762	114 070	121 648	131 078

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško, v letech 2018–2022

Celková zadluženost by se měla, podle Otrusinové a Kubíčkové (2011), držet pod 25 %. Z tabulky je patrné, že tento ukazatel nepřekročil tuto hodnotu ani v jednom ze sledovaných období, tudíž je vyvoditelné, že zadluženost obce je velice nízká. Míra finanční nezávislosti překročila ve všech letech 90 % což znamená, že je obec stabilní a je schopna svým vlastním kapitálem pokrýt cizí zdroje. Ukazatel míry zadluženosti se nachází ve všech obdobích v intervalu od 0 do 1, což je podle Knápkové a kol. (2017) hodnota, která svědčí o nízké zadluženosti.

Obce Březová-Oleško je tedy dle ukazatelů stabilní obcí, která má nízkou zadluženost, zvládá své cizí zdroje pokrývat svým vlastním kapitálem.

Tabulka 23 Ukazatele financování a zadluženosti obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Míra finanční nezávislosti	98,80%	98,70%	98,80%	98,50%	98,60%
Celková zadluženost	0,0123	0,013	0,0122	0,0147	0,0143
Míra zadluženosti	0,0125	0,013	0,0123	0,015	0,0145

Zdroj: Vlastní zpracování podle účetních výpisů obce Březová-Oleško

4.4.5 Ukazatele aktivity

Následující tabulka č. 24 poskytuje výčet dat, které slouží k výpočtu ukazatelů aktivity. Výnosy autorka do tabulky upravila jako $\frac{\text{výnosy celkem}}{365}$, což odpovídá výnosům na jeden den. Denní výnosy ve sledovaném období každoročně stoupají; maximální hodnota je 80,75 tisíc Kč a minimální 58,92 tisíc Kč. Dále jsou zde vyobrazena aktiva, která se také každým rokem zvětšovala. Posledními pomocnými daty pro výpočet jsou v tabulce krátkodobé pohledávky, které se pohybují mezi 280,97 tisíci Kč a 405,41 tisíc Kč.

Tabulka 24 Zdrojová data pro ukazatele aktivity obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Výnosy celkem/365	58,92	64,89	67,55	69,31	80,75
Aktiva	101 392,37	109 762,42	114 069,56	121 647,60	131 078,40
Krátkodobé pohledávky	280,97	271,89	274,18	341,68	405,41

Zdroj: Hodnoty převzaté z účetních výpisů obce Březová-Oleško, v letech 2018–2022

Prvním prvkem v této tabulce je doba obratu aktiv, jak roční, tak i denní. Doba obratu aktiv je vypočítána jako $\text{Podíl aktiv} / \frac{\text{výnosy celkem}}{365}$. Tato hodnota je odvozována od své délky a je doporučeno, že nejkratší je nejlepší. Tudiž díky délce hodnot vidíme, že jako nejlepší vychází rok 2022 s délkou 1623 dní a jako nejhorší varianta vychází rok 2021 s délkou 1755 dní. Zbylé roky jsou jemně kolísavé. V případě hodnocení délky obratu aktiv vyjádřenou v letech je nejúspěšnější rok 2020. Všechny hodnoty se drží okolo 4-5 let. Posledním hodnoceným ukazatelem je doba placení kr. pohledávek, která má nejlepší hodnotu v roce 2020 a to okolo 4 dní. Obec drží dobu placení kr. závazků velmi stabilně, doba nijak ročně nekolísá.

Tabulka 25 Ukazatele aktivity obce Březová-Oleško v letech 2018–2022

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Doba obratu aktiv (dní)	1 720,84	1 691,51	1 688,66	1 755,12	1 623,26
Doba obratu aktiv (let)	4,71	4,63	4,62	4,81	4,45
Doba placení kr. pohledávek	4,77	4,19	4,06	4,93	5,02

Zdroj: Vlastní zpracování z účetních výpisů obce Březová-Oleško

4.5 SIMU ukazatele

Ukazatele SIMU jsou, jak už víme z teoretické části informující a monitorující ukazatele. V následující tabulce jsou tyto ukazatele zobrazeny, jako první můžeme vidět ukazatel počtu obyvatel, který je znázorněn vždy k 1.1. Z tabulky je patrné, že počet meziročně rostl především kvůli lidem, kteří se stěhují z Prahy. Příjmy po konsolidaci se v prvním roce snížily, poté ale buďto rostly nebo se udržovaly na stejných částkách. Hodnoty příjmů se pohybovaly mezi 21,1 miliony a 27,7 miliony. Čtyři další ukazatele, které následují, jsou rovny 0. Tyto výsledky jsou odůvodněny tím, že obec neměla dlouhodobé závazky. Průměr příjmů za poslední 4 roky se do roku 2021 zvětšoval, v tomto roce klesl.

Hodnoty se pohybují mezi 21,6 milionů až 25,6 milionů Kč. Další ukazatel, který je k dispozici, jsou aktiva celkem zobrazena v brutto cenách. Tyto částky se každý rok navyšovaly; z toho důvodu hodnoty mají za následek kladné saldo. Další položkou jsou oběžná aktiva, která mají rostoucí charakter, jsou vyjádřena v netto stavu. Po oběžných aktivech je vyobrazen ukazatel krátkodobých závazků, který se každoročně zvyšoval, pohybuje se v rozmezí od 1,2 až 1,7 milionů korun. Maximální hodnota byla v roce 2021. Cizí zdroje, které jsou zobrazeny v následující tabulce v netto hodnotách klesaly až do roku 2020, kdy od té doby klesají. Následující dva ukazatele jsou stav na bankovních účtech a zadluženost celkem. Stav na bankovních účtech je vypsán v brutto hodnotách a každoročně se částky zvyšují. Pohybují se v rozmezí od 27,8 milionů Kč do 50,5 milionů Kč. Celková zadluženost je 0, další ukazatel, který zde je vyobrazen je zadluženost PO, která je každoročně též rovna 0. V roce 2022 jsou jiné ukazatele a budou znázorněny v samostatné tabulce pro lepší přehlednost.

V druhé polovině následující tabulky je možné pozorovat monitorující ukazatele. Prvním z nich je rozpočtová zodpovědnost, která je ve všech letech nulová. Další vypočítaný ukazatel je zde podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který by obecně neměl být vyšší než 25 %. Z tohoto hlediska si obec vede velmi dobře, protože její hodnoty se pohybují v rozmezí od 1–2 %. Výsledné hodnoty mohou být důvodem, že obec nemá dlouhodobé závazky. Jako poslední ukazatel je zde celková likvidita, která by neměla klesnout u obcí <1, což je v případě vybrané obce dodrženo. Hodnoty v tabulce jsou násobně vyšší a částky hodně kolísají. Obec v rámci těchto hodnot nedosahuje požadovaných výsledků; je však patrné, že hospodaří obstojně se svými finančními prostředky a nemusí si žádné půjčovat. Z výše uvedeného vyplývá, že si je sama schopna uhradit věci, které potřebuje ze svých finančních prostředků.

Tabulka 26 SIMU ukazatele obce Březová-Oleško v letech 2018–2021 v tis. Kč

Informativní ukazatele				
Ukazatel	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	1 155	1 198	1252	1 296
Příjem celkem (po konsolidaci)	25 156,90	22 751,81	22 639,06	24 243,18
Úroky	0	0	0	0
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	0	0	0	0
Dluhová služba celkem	0	0	0	0
Ukazatel dluhové služby (v %)	0%	0%	0%	0%
Průměr příjmů za poslední 4 roky	21693	23 387	25 612	23 698
Aktiva celkem (brutto)	115 302,43	126 741,54	134 115,09	144 479,47
Oběžná aktiva (netto)	28 088,05	36 888,95	43 118,91	50 890,60
Krátkodobé závazky (netto)	1 250,23	1 423,70	1 388,50	1 792,83
Cizí zdroje (netto)	1 250,23	1 423,70	1 388,50	1 792,83
Stav na bankovních účtech celkem (brutto)	27807	36 617	42 845,00	50 549
Zadluženost celkem	0	0	0	0
Stav na bankovních účtech zřízených PO	817	1629	1 529,00	1 309
Zadluženost zřízených PO	0	0	0	0
Monitorující ukazatele				
Rozpočtová odpovědnost	0%	0%	0%	0%
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	1,08%	1,12%	1,04%	1,24%
Celková (běžná) likvidita	22,47	25,19	31,05	28,39

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních výpisů obce Březová-Oleško

V následující tabulce je vyobrazen rok 2022, který se svými ukazateli liší od předchozích let. Vláda České republiky schválila usnesení č. 719. Tímto usnesením byly schváleny změny a úpravy v monitoringu hospodaření. Některé ukazatele byly doplněny, některé pouze upraveny a ostatní úplně vyřazeny. V tabulce je zobrazen počet obyvatel a běžné výdaje na obyvatele. Pomocí tohoto ukazatele jsou možné zjistit běžné náklady, které obec vynaloží na jednoho obyvatele. Je pozorovatelné, že běžné výdaje jsou 12 tis. Kč. na rok.

Finanční stabilita by měla mít co nejvyšší hodnoty, jelikož tyto hodnoty ukazují, jak moc je obec finančně samostatná a jak nezávislá je na speciálních příjmech. Další ukazatel znázorňuje soběstačnost obce, tedy nezávislost obce na transferech. Podíl konsolidovaných výdajů na běžných příjmech, ukazuje, jak moc je obec závislá na neinvestičních transferech a kapitálových příjmech. Z tabulky lze vyvodit, že obec nemá ani v roce 2022 žádné dluhy.

V roce 2022 je ukazatel stav na bankovních účtech, který se nacházel i v minulých letech, kdy v posledním roce je jeho hodnota okolo 61 milionů Kč. Stav na bankovních účtech zřízených PO, v posledním roce klesl, o téměř 300 tisíc Kč. Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh

k celkovým aktivům, je modifikací ukazatele podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v předchozích letech. Poslední dva ukazatele jsou čistá aktiva a čistá aktiva na obyvatele. Čistá aktiva jsou vyjádřena v absolutní hodnotě a vyjadřují vlastní kapitál obce. Poslední ukazatel je používán na porovnávání vlastního kapitálu s jinými obcemi.

V monitorujících ukazatelích je vyobrazena rozpočtová odpovědnost, která by neměla překročit podle nových parametrů 60 %. Jako další ukazatel je k dispozici v tabulce podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který je na hodnotě 2,14 %; tato hodnota by neměla dle zákona překročit hranici 25 %. Celková likvidita má hodnotu 22,22, doporučená hodnota pro tento ukazatel je <1. Jako poslední je vyobrazen ukazatel okamžité likvidity, který je roven hodnotě 22,02. Tato hodnota je mnohonásobně vyšší než doporučovaná hodnota; normální hodnota se pohybuje kolem hodnoty 1. Nulové ukazatele nejsou v tabulce zobrazeny, jedná se o položky spojené s dluhem.

Tabulka 27 SIMU ukazatele za rok 2022 v tis. Kč

Informativní ukazatele	
Ukazatel	2022
Počet obyvatel	1330
Běžné výdaje na obyvatele	12
Finanční stabilita	0,98
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	0,98
Podíl kons. výdajů na běž. příjmech	0,61
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	11 233
Provozní saldo	11 677
Rozdíl provozního a uhr. splátek dluhopisů	11 677
Podíl provozního salda k běžným příjmům %	43,04%
Provozní saldo na obyvatele	9
Podíl investičních transferů na kap. Výdaje	0
Podíl kapitálových výdajů na prov.saldu	0,09
Stav na bankovních účtech	61 782
Stav na BÚ a pokladnách zřízených PO	981
Podíl cizích zdr. bez dot. zál. k celk. aktivům	2,02%
Čistá aktiva	130 221
Čistá aktiva na obyvatele	98
Monitorující ukazatele	
Rozpočtová odpovědnost	0%
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	2,14%
Celková (běžná) likvidita	22,22
Okamžitá likvidita	22,02

Zdroj: Vlastní zpracování z účetních výkazů obce Březová-Oleško v letech 2022

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo posouzení ekonomické situace obce Březová-Oleško v letech 2018–2022. Bakalářská práce se skládá ze dvou částí, a to teoretické a praktické části. V teoretické části práce jsou vysvětleny pojmy jako rozpočet obce, ukazatele finanční analýzy a následně charakteristika SIMU ukazatelů. V praktické části byla zhotovena charakteristika obce Březová-Oleško, dále analýza majetku, demografie obyvatelstva. Byly rozebrány jednotlivé rozpočty obce a následně zhodnoceny, poté autorka okomentovala jednotlivé operace, které k těmto důsledkům vedly. Jako další byla použita finanční analýza, kde byly vypočítány jednotlivé ukazatele. Posledními ukazateli, které pomáhaly obec zhodnotit jsou SIMU ukazatele. Jednotlivé ukazatele a celá analýza rozpočtu, byly vypracovány pomocí účetních výpisů obce Březová-Oleško.

Obec Březová-Oleško se nachází v okrese Praha – západ, ve Středočeském kraji. Rozloha obce je přibližně 6,48km². Březová-Oleško je poprvé zmíněna v roce 1310. Demografická struktura obce každoročně roste. Nárůst obyvatel se od počátečního roku sledování do konce roku sledování zvýšil o 200. Největší nárůst nastal mezi rokem 2021 na rok 2022, kdy počet vzrostl o 100 obyvatel, tj. ½ z celého sledovaného období. Největší zastoupení v obci má věková skupina 15–64 let, každoročně se pohybuje okolo 800 obyvatel. Procentuální zastoupení této skupiny je okolo 60 % z celkového počtu obyvatel. Může to být způsobeno přistěhováním nových obyvatel, převážně rodin do obce, a to díky její geografické lokalitě. Skupina obyvatel ve věkovém rozmezí 0–14 let, má poněkud menší zastoupení, ale každoročně počty rostou, procentuální zastoupení klesá. Procentuální rozmezí je v letech sledování od 19–20 %. Pro děti ve věku od 3–6 let, je zde zřízena mateřská škola, která byla vybudována v roce 2018. Děti ve školním věku jsou posílány do základní školy v Davli, obec Březová-Oleško na děti přispívá. Autorkou vybraná obec plánuje, společně s obcí Zvole, na jejím území vybudovat základní školu. Věková skupina 65+ má zastoupení v obci nejmenší, ale každoročně starších obyvatel přibývá. V obci jich je každoročně okolo 17 %. Zvyšování objemu této skupiny je způsobeno stárnutím populace a je přirozené.

Analýza rozpočtu byla pro lepší přehled rozdělena do tří skupin; na analýzu celkového rozpočtu, analýzu běžného rozpočtu a analýzu kapitálového rozpočtu. V celkovém rozpočtu převažují příjmy obce její výdaje. Saldo je ve všech letech sledování

kladné, od roku 2020 stoupá. Z uvedeného autorka dovozuje, že obec ročně ušetří velké množství peněz. Příjmy se pohybují od 25 milionů Kč do 27 milionů Kč a každoročně stoupají. Výdaje v prvních dvou letech sledování klesaly, od té doby jsou mají konstantní tendenci. Celkové výdaje jsou tvořeny výdaji běžnými a kapitálovými, v letech sledování převažují výdaje běžné. Tvoří zhruba okolo 80 % v každém roce až na rok 2018, kdy se pohybovaly okolo 65 %. To je způsobeno tím, že v roce 2018, probíhala výstavba mateřské školky, tudíž kapitálové výdaje byly větší. Celkové příjmy jsou tvořeny běžnými příjmy včetně běžných transferů, kapitálovými příjmy a kapitálovými transfery. Běžné příjmy tvoří absolutní většinu příjmů obce. Každoročně tvoří okolo 90–95 % příjmů obce. Běžné příjmy každoročně stoupají, v roce 2022 jsou o 1,103 větší než v prvním roce sledování. Kapitálové příjmy jsou hodně proměnlivé. Kapitálové transfery nemá v letech 2020 a 2022 obec žádné. Výjimka nastala pouze v roce 2018, kdy obec přijala dotaci na stavbu mateřské školy a infrastruktury kolem mateřské školy.

Jako druhé je k dispozici saldo běžného rozpočtu, které se skládá z běžných příjmů a běžných výdajů. Běžné příjmy se pohybují v rozmezí od 19,6 milionů do 27,1 milionů Kč. Běžné příjmy dokážou každoročně pokrýt běžné výdaje, to znamená, že saldo je každý rok kladné. Běžné výdaje jsou v rozmezí od 11,1 milionů do 15,4 milionů Kč. Saldo z běžné činnosti každým rokem roste, což je důkazem, že obec se snaží šetřit na výstavbu základní infrastruktury. U daňových příjmů tvoří největší většinu daň z přidané hodnoty, a to každoročně okolo 40 % z celkových běžných příjmů. Příjem daně z přidané hodnoty se každoročně zvyšoval, pohyboval se v rozmezí od 6,8 do 11,1 milionů Kč. Meziroční nárůst daně z přidané hodnoty je způsoben přistěhováním nových obyvatel. Z výše uvedeného platí přímá úměrnost, kdy, čím větší je počet obyvatel v obci, tím větší se platí sazba daně z přidané hodnoty. Mezi další důležité běžné příjmy patří daně z příjmu fyzických a právnických osob, které se v součtu každoročně pohybují od 6 milionů do 9 milionů Kč. Oba dva příjmy jsou velmi kolísavé. Jako další jsou daně z majetku, které každoročně klesají a poplatky v oblasti životního prostředí, kam lze zařadit poplatky za odpad atd. Tyto poplatky obci meziročně stoupají a pohybují se v rozmezí od 1,8 milionů do 2,4 milionů Kč. Místní poplatky se od prvního roku zvýšily dvojnásobně, patří sem například poplatky za psa. U nedaňových příjmů jsou nejrychleji rostoucí položkou přijaté výnosy z finančního majetku, což je způsobeno tím, že obec začala hospodařit s ušetřenými financemi. V roce 2022 nedaňové příjmy rapidně vzrostly, především kvůli úrokům z vkladů na termínovaných

účtech. Dvěma stěžejními položkami v nedaňových příjmech jsou příjmy pronájmu nemovitých věcí a z přijatých kapitálových příspěvků a náhrad. Příjmy pronájmu nemovitých věcí jsou tvořeny pozemky pod a okolo chat, které obec pronajímá, každoročně tvořily až 50 % příjmů. Výše uvedené se v roce 2022 změnilo na hodnotu okolo 20 %. Běžné výdaje se pohybují v rozmezí od 11,01 do 15,45 milionů Kč. Největší položku běžných výdajů jsou nakoupené služby. Jde například o služby právní, poštovní či vzdělávací, které si obec dobrovolně platí. Důležitou položkou jsou platy zaměstnanců, které každoročně stoupají, což je způsobeno novými pracovními místy, především kvůli přistěhování nových obyvatel. V roce 2022 nabyl jeden ukazatel záporné hodnoty necelých 257 tisíc Kč. Tento propad byl zapříčiněn pojistkou, kterou musela obec zaplatit.

Saldo kapitálového rozpočtu se nachází ve sledovaném období v záporných hodnotách. Díky běžnému saldu, které je kladné, se tento deficit vyrovnává. Kapitálové příjmy meziročně rapidním způsobem do roku 2020 klesaly. V roce 2018 nabývaly hodnoty 5,5 milionů Kč, především kvůli dotacím, které obec získala na výstavbu mateřské školy a přílehlé infrastruktury. V roce 2020 klesly na 280 tisíc Kč, což je nejnižší hodnota kapitálových příjmů ve sledovaném období. Kapitálové výdaje jsou mnohonásobně vyšší než kapitálové příjmy po celou dobu sledovaného období vyjma počátečního roku 2018, kdy jsou hodnoty ve větší rovnováze. Největšího salda je dosaženo v roce 2020 a to necelé 2,2 milionů Kč. Kapitálové příjmy jsou v roce 2020 tvořeny 99 % příjmem z prodeje majetku. Tento prodej se týkal pozemkové parcely se stavebním objektem – chatou. V roce 2018 tvoří 90 % obecního rozpočtu investiční transfery ze státního rozpočtu, transfer byl použit na výstavbu mateřské školy a infrastruktury kolem ní. Nejčastějším kapitálovým příjmem je příjem z prodeje pozemků, meziročně tvoří vždy okolo 10 %. V roce 2022 obec prodala akcie od České spořitelny, které tvořily 40 % z celkových kapitálových příjmů v tomto roce. V letech 2019 a 2021 obec dostala transfery od kraje. Transfer v roce 2019 byl použit na opravu vodní nádrže a transfer v roce 2021 na opravu dětského hřiště. Kapitálové výdaje jsou z největší části tvořeny výdaji na stavby, haly a budovy. Největší hodnoty dosáhl v roce 2018, kde tvořil 90 % z celkových kapitálových výdajů. Tento výdaj byl použit na výstavbu mateřské školy. V roce 2020 je zde výdaj, který se jmenuje investiční transfer obcím, tyto finanční prostředky byly vloženy do společného projektu na vodovodním přivaděči. V posledních letech se zvedá nákup dlouhodobého nehmotného majetku, může jít například o softwary nebo jiné technické pomůcky. V roce 2019 byly vyloženy velké výdaje na

dopravní prostředky, tyto prostředky byly použity ke koupi auta pro jednotku dobrovolných hasičů.

Jako další byly v praktické části vypočítány ukazatele finanční analýzy. Díky těmto ukazatelům lze konstatovat, že obec Březová-Oleško s financemi úspěšně hospodaří a snaží se šetřit, aby nebyla vystavena dluhům. Jako první byl vypočten ukazatel autarkie, který byl rozdělen do dvou skupin – autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů a autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů. Výsledky tohoto ukazatele by měly dosahovat hodnot větších než 100 % dle autorky Kraftové (2002), aby zvládly pokrýt své náklady z hlavní činnosti svými výnosy z hlavní činnosti, čehož je obec Březová-Oleško schopna ve všech letech sledování. Dalšími vypočtenými ukazatele jsou ukazatele likvidity, které se dělí do tří skupin. Rozdělujeme likviditu I., II. a III. stupně. Likvidita I. Stupně by se měla pohybovat kolem hodnoty 1 dle autorek Otrusinové a Kubíčkové (2011). Likvidita II. stupně by se měla držet v intervalu od 1–1,5 dle autorek Otrusinové a Kubíčkové (2011) a likvidita III. stupně pro obce má doporučenou hodnotu, která by neměla klesnout <1 dle autorky Knápkové a kol. (2017). Hodnoty mnohonásobně přesahují dané hranice likvidity, likvidita druhého a třetího stupně vychází stejně z důvodu, že obec nemá zásoby, které by zvyšovaly hodnoty běžných aktiv. Ukazatele majetkové struktury jsou dva, a to krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji a krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem. První ukazatele by měl > 1 , ale jeho hodnota by neměla klesat < 1 . Druhý ukazatel by se měl pohybovat okolo 1, jde tedy říci, že obec je schopna pokrýt svůj dlouhodobý majetek vlastním kapitálem vyjma roku 2021. Ukazatele financování a zadluženosti se skládají z míry finanční nezávislosti, celkové zadluženosti a míry zadluženosti. Celková zadluženost by se měla pohybovat po 25 % dle autorek Otrusinové a Kubíčkové (2011). Tato hranice nebyla překročena ani v jednom roce za sledované období. Tato hodnota má vypovídající hodnotu, jak moc je obec zadlužena. S těmito hodnotami lze tvrdit že obec není zadlužena. Míra finanční nezávislosti překročila ve všech letech 90 %, což znamená, že je obec stabilní a je schopna pokrýt svým kapitálem své cizí zdroje. Míra zadluženosti by se měla pohybovat v intervalu 0–1 dle autorky Knápkové a kol. (2017). Posledním ukazatelem je ukazatel aktivity, kde jsou počítány dva obraty, a to obrat aktiv a obrat krátkodobých pohledávek. Doba obratu je doporučena, že co nejkratší tím lepší. Tudíž nejlepší hodnotou je 1623 dní v roce 2022 a nejhorší variantou je 1755 dní v roce 2021. V porovnání hodnot délky obratu aktiv v letech je nejúspěšnější rok 2020. Doba placení krátkodobých pohledávek je nejkratší

v roce 2020 a to 4 dny. Obec Březová-Oleško je tedy velice stabilní obcí, s nízkou zadlužeností. Posledními ukazateli v teoretické části jsou SIMU ukazatele, které jsou dány ministerstvem financí. Dělí se na informační ukazatele a monitorující.

Obec má do budoucna několik plánů, a to výstavbu základní infrastruktury, přesněji kanalizace a vodovodu. V rámci dalších projektů chce stavět základní školu společně s obcí Zvole na jejím pozemku, autorkou vybraná obec bude přispívat finančními prostředky. V plánu obce je výstavba nového obecního úřadu na který se, ale bohužel nestahují žádné dotace, tudíž by si obce musela celou výstavbu dotovat ze svých prostředků. Obec je na tom finančně obstojně především kvůli šetření finančních prostředků na výstavbu základní infrastruktury. Obec neutrácí žádné peníze například za výstavbu nových silnic či chodníků. Povolení na výstavbu infrastruktury je v současné době na stavebním úřadě, kde čeká již dva roky na schválení, obec posledních 5 let je v režimu šetření finančních prostředků. Dá se tedy říci, že finanční stabilita obce bude dobrá jen do chvíle, než se začne stavět základní infrastruktura. Obec si v tu chvíli bude muset buďto vzít úvěr anebo utratit své úspory. Obec by měla zvýšit poplatky za odpad, které jsou momentálně stanoveny za 1 litr odpadu. Částka je stanovena jako 0,80 korun za jeden litr. Obec by měla tento poplatek zvýšit na 1 korunu za litr, což je maximální možná částka, kterou si obec může vyžádat kvůli obecné závazné vyhlášce. V přílohách je vložen návrh letáčku pro obyvatele obce Březová-Oleško, kde je daň vypočítána pomocí sazby 1 Kč/l. Daň z nemovitostí by se měla zvýšit o jeden až dva koeficienty, momentálně má obec nastaven koeficient dva. Jako další by obec měla zvýšit poplatky za psa, ale pouze u skupiny do 65 let. Sazba za prvního psa je stanovena na 150 Kč, autorka by však doporučovala sazbu zvýšit o 100 Kč. Sazba za druhého a každého dalšího psa je 200 Kč, v tomto případě by autorka navrhovala také sazbu zvýšit o 100 Kč. Poplatek u seniorů by autorka ponechala na stávajících sazbách; za prvního psa 75 Kč a za druhého a každého dalšího 100 Kč.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Knižní zdroje

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ J. 2006. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 3. V Praze: Oeconomica. ISBN 80-245-1108-8.

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ J. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-26-2.

HALÁSEK, D., LENERT, D. 2008. *Ekonomika veřejného sektoru: (vybrané kapitoly)*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava. ISBN 978-80-248-1854-2

HOLEČKOVÁ, J. 2008. *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-392-8

HRABALOVÁ, S. 2004, *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. Brno: Masarykova univerzita. Ekonomicko-správní fakulta. ISBN 80-210-3356-8

KADERÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ J. 2012. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-910-4.

KISLINGEROVÁ, E. 2010. *Manažerské finance*. 3 vyd..V Praze: C. H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-194-9

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ D., REMEŠ D., ŠTEKER K. 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3. kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada publishing. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2

KONEČNÁ VEVERKOVÁ, I. 2023. *Rozpočet obce a vyššího územního celku*. 2. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-571-0563-3.

KRAFTOVÁ, I. 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. V praxe: C.H.Beck. C.H: pro praxi. ISBN 80-7179-778-2

KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ I. 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C.H. Beck. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1

LAJTKEPOVÁ, E. 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7204-861-8.

MACHÁČEK, J., TOTTH P., René WOKOUN. 2011. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Vysoká škola ekonomická, Nakladatelství Oeconomica. ISBN 978-80-245-1836-7.

MATOUŠKOVÁ, Z., MACHÁČEK J., POSTRÁNECKÝ J., TOTTH P. 2000. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Vysoká škola ekonomická. ISBN 80-245-0052-3.

OCHRANA, F., PAVEL J., VÍTEK L. 2010. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.

OTRUSINOVÁ, M., KUBÍČKOVÁ, D. 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck, C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, J., PILNÝ J. 2002. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI. ISBN 80-86395-21-9.

PEKOVÁ, J. 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROVAZNÍKOVÁ, R., SEDLÁČKOVÁ O. 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9.

PROVAZNÍKOVÁ, R. 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

SEDMIHRADSKÁ, L. 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-967-0.

SEDLÁČEK, J. 2001. *Účetní data v rukou manažera- finanční analýza v řízení firmy*. 2 dopl. Vyd.. V Praze: Computer press. Praxe manažera(Computer Press). ISBN 80-7226-562-8

SYNEK, M. 2011. *Manažerská ekonomika*. 5. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada publishing. Expert. ISBN 978-80-247-3494-1

ŠELOVSKÝ, J. 2006. *Finance, audit, kontrola: průběžné vzdělávání úředníků ÚSC*. V Brně: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-3944-2

TOTH, P. 2011. *Financování obcí – sociálně ekonomický rozvoj systému: výstup z projektu GAČR 402/03/1235*. 2nd edition. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-0957-1.

TOTH, P. 2014. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-491-6.

VODÁKOVÁ, J. 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-324-1

Rozpočet a financování: velká novela vyhlášky o rozpočtové skladbě: obce, kraje, hl. m. Praha, organizační složky státu, příspěvkové organizace, svazky obcí: redakční uzávěrka 7. 1. 2019. Ostrava: Sagit, 2019. ÚZ: úplné znění: úplné znění. ISBN 978-80-7488-327-9.

Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-086-4.

6.2 Internetové zdroje

MVCR, Institut pro veřejnou správu. Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obce [online]. [cit. 2023-04-05]. Dostupné z: [www.mvcr.cz ›soubor ›rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele-obci](http://www.mvcr.cz/soubor/rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele-obci)

Deník veřejné správy, obec a finance. *Kapitálové výdaje obcí*, [online]. [cit. 2023-10-24]. Dostupné z Deník veřejné správy – Kapitálové výdaje obcí (dvs.cz)

VŠE, finanční analýza a plánování podniku, *Horizontální a vertikální analýza* [online]. [cit. 2023-10-24]. Dostupný z 1FP303_Podklad_2cv_Horizontální a vertikální analýza (vse.cz)

Deník veřejné správy, obec a finance. *Monitoring hospodaření obcí*, [online]. [cit. 2023-10-24]. Dostupné z Deník veřejné správy – Monitoring hospodaření obcí (dvs.cz)

Ministerstvo financí ČR, *monitoring hospodaření územních samosprávných celků*, [online]. [cit. 2024-02-17]. Dostupné z Monitoring hospodaření územních samosprávných celků | Ministerstvo financí ČR (mfcr.cz)

Březová-Oleško. Oficiální web obce. [online]. [cit. 2023-6-23]. Dostupné z Březová – Oleško: Titulní stránka (brezova-olesko.cz)

ČSÚ. Český statistický úřad. Databáze demografických údajů za obce ČR. [online]. [cit. 2023-7-15]. Dostupné z Databáze demografických údajů za obce ČR | ČSÚ (czso.cz)

Monitor. Státní pokladna. Obec březová-Oleško. [online]. [cit. 2023-8-12]. Dostupné z Obec Březová – Oleško | Monitor (statnipokladna.cz)

7 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

7.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Fáze rozpočtového procesu	16
Obrázek 2 Rozdělení příjmů rozpočtu	20
Obrázek 3 Znak a erb obce Březová-Oleško	41

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Vzorce použité pro analýzu rozpočtu	12
Tabulka 2 Vzorce použité pro výpočet finanční analýzy	13
Tabulka 3 Vzorec pro použité SIMU ukazatele.....	13
Tabulka 4 - Zjednodušené obecné schéma rozpočtu obce v ČR	18
Tabulka 5 Věk obyvatelstva v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022 k 31. 12. 2022 ..	44
Tabulka 6 Věková struktura v %, v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022.....	44
Tabulka 7 Celkové příjmy a výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022.....	46
Tabulka 8 Celkové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	47
Tabulka 9 Vývoj salda běžného rozpočtu v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	49
Tabulka 10 Daňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	52
Tabulka 11 Nedaňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	53
Tabulka 12 Běžné výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	56
Tabulka 13 Saldo kapitálového rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	57
Tabulka 14 Kapitálové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	60
Tabulka 15 Kapitálové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	62
Tabulka 16 Zdrojová data pro ukazatele autarkie obce Březová-Oleško za období 2018–2022 v tis. Kč	63
Tabulka 17 Ukazatele autarkie obce Březová-Oleško ve sledovaném období 2018–2022.	63
Tabulka 18 Zdrojová data pro ukazatele likvidity obce Březová-Oleško za období 2018–2022 v tis. Kč	64
Tabulka 19 Ukazatele likvidity pro obec Březová-Oleško v období 2018–2022.....	64
Tabulka 20 Zdrojová data pro ukazatele majetkové struktury obce Březová-Oleško ve sledovaném období 2018–2022 v tis. Kč.....	65
Tabulka 21 Ukazatele majetkové struktury obce Březová-Oleško v letech 2018–2022	65
Tabulka 22 Zdrojová data pro ukazatele financování a zadluženosti obce Březová-Oleško ve sledovaném období 2018–2022 v tis. Kč.....	66
Tabulka 23 Ukazatele financování a zadluženosti obce Březová-Oleško v letech 2018–2022	66
Tabulka 24 Zdrojová data pro ukazatele aktivity obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	67

Tabulka 25 Ukazatele aktivity obce Březová-Oleško v letech 2018–2022	67
Tabulka 26 SIMU ukazatele obce Březová-Oleško v letech 2018–2021 v tis. Kč.....	69
Tabulka 27 SIMU ukazatele za rok 2022 v tis. Kč.....	70

7.3 Seznam grafů

Graf 1 Měsíční plnění státního rozpočtu.....	24
Graf 2 Demografická struktura obyvatel v obci Březová-Oleško v letech 2018–2022.....	43
Graf 3 Saldo celkového rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022	45
Graf 4 Celkové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v %.....	46
Graf 5 Celkové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v %.....	48
Graf 6 Vývoj salda běžného rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč	50
Graf 7 Daňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč	51
Graf 8 Nedaňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	54
Graf 9 Běžné výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.....	55
Graf 10 Saldo kapitálového rozpočtu obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč	57
Graf 11 Kapitálové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v %	59

Přílohy

Příloha A: Informační leták pro občany obce Březová-Oleško

Upozornění pro občany

Vážení občané,

S rostoucím počtem obyvatel se zvyšují náklady na sběr a odvoz odpadů. Obec se stará i o nepořádek okolo popelnic a v rámci celé obce. V roce 2023 obec zaplatila za náklady na odpad částku 3 685 721 Kč. Momentální cena je stanovena na 0,80Kč/litr.

Obec zavádí od 1.1. 2024 novou sazbu, a to 1 Kč/litr. Toto zvýšení sazby je dovoleno obecně závaznou vyhláškou o odpadu, která taky říká, že sazba 1 Kč/litr je maximální možná.

Druh svozu	velikost nádsoby	četnost odvozů	počet výsypů za rok	poplatek za rok
druh svozu A)	120 l	1x týdně	52	6 240
druh svozu B)		1 x za 14 dnů	26	3 120
typ svozu C)		sezónní duben až listopad	17	2 040
dodplňková služba		částka za jeden 120 l pytel **		120
dodplňková služba		Jednorázový svoz objem 110 a 120 l **		120
druh svozu D)	240 l	1x týdně	52	12 480
druh svozu E)	1100 l	Odpad odkládaný do kontejneru o objemu 1100 l (Jediná varianta pro majitele nemovitostí ze Zahořanského potoka)*		
bez obědnaného svozu	Prázdný RD / nemovitost	Minimální základ dílčího poplatku 60 l		720

Děkujeme za pochopení.

Ing. Věra Lehká, starostka obce Březová-Oleško

Příloha B: Rozvaha obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

	Název položky	2018	2019	2020	2021	2022
	Aktiva celkem	101 392,37	109 762,42	114 069,56	121 647,64	131 078,35
A	Stálá aktiva	73 304,32	72 873,47	70 950,65	70 757,04	68 890,64
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	1 256,46	1 193,10	1 129,74	1 419,24	1 440,23
II.	Dlouhodobý hmotný majetek	72 024,36	71 656,87	69 797,41	69 314,30	67 446,91
III.	Dlouhodobý finanční majetek	23,5	23,5	23,5	23,5	3,5
IV.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
B	Oběžná aktiva	28 088,05	36 888,95	43 118,91	50 890,60	62 187,71
I.	Zásoby	0	0	0	0	0
II.	Krátkodobé pohledávky	280,97	271,89	274,18	341,68	405,41
III.	Krátkodobý finanční majetek	27 807,08	36 617,07	42 844,73	50 548,93	61 782,30
	Pasiva celkem	101 392,37	109 762,42	114 069,56	121 647,64	131 078,35
C	Vlastní kapitál	100 142,14	108 338,72	112 681,06	119 854,82	129 200,31
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	69 420,97	68 712,02	67 103,06	66 736,49	65 787,37
II.	Fondy účetní jednotky	0	0	0	0	0
III.	Výsledek hospodaření	30 721,17	39 626,70	45 578,00	53 118,33	63 412,94
D	Cizí zdroje	1 250,23	1 423,70	1 388,50	1 792,83	1 878,04
I.	Rezervy	0	0	0	0	0
II.	Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	0
III.	Krátkodobé závazky	1 250,30	1 423,70	1 388,50	1 792,83	1 878,04

Příloha C: Výkaz zisků a ztrát (část náklady) v tis. Kč

	Název položky	2018	2019	2020	2021	2022
A.	Náklady celkem	15 063,68	14 742,01	18 707,43	17 757,21	19 181,19
A.I.	Náklady z činnosti	12 725,52	12 373,98	15 021,77	15 259,57	15 705,14
A.I.1.	Spotřeba materiálu	799,33	630,4	720,51	945,31	752,24
A.I.2.	Spotřeba energie	203,9	205,48	233,11	343,98	399,14
A.I.8	Opravy a udržování	1 235,43	941,65	1 168,54	1 100,24	2 151,87
A.I.10	Náklady na reprezentaci	28,87	14,89	0	6,87	0
A.I.11	Aktivace vnitroorganizačních služeb	0	0	0	0	0
A.I.12	Ostatní služby	4 906,89	4 901,22	5 726,69	5 577,59	4 778,18
A.I.13	Mzdové náklady	2 165,02	2 167,75	2 850,15	3 135,12	3 715,93
A.I.14	Zákonné sociální pojištění	461,29	568,18	856,14	948,78	1 112,34
A.I.16	Zákonné sociální náklady	0	0	8,85	0	0
A.I.18	Dan silniční	0,3	1	0	0	0
A.I.20	Jiné daně a poplatky	73,3	28,1	377,49	11,5	19
A.I.22	Smluvní pokuty a úroky	0	0	17,34	0	0
A.I.23	Jiné pokuty a penále	0	4,5	0	0	0
A.I.24	Dary a jiná bezúplatná předání	15,12	24,89	2,46	525,24	0
A.I.28	Odpisy dlouhodobého majetku	2 625,22	2 842,05	3 026,88	2 622,61	2 750,84
A.I.31	Prodané pozemky	28,79	0	38,05	26,34	4,43
A.I.33	Tvorba a zúčtování opravných položek	3,25	-5,67	-8,67	0	0
A.I.34	Náklady z vyřazených pohledávek	0	0	3,7	-3,85	0
A.I.35	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	178,28	49	0	19,84	21,16
A.I.36	Ostatní náklady z činnosti	0,54	0,54	0,54	0	0
A.II.	Finanční náklady	4,92	5,52	7,17	8,32	30,26
A.II.5	Ostatní finanční náklady	4,92	5,52	7,17	8,32	10,26
A.III.	Náklady na transfer	1 663,68	1 701,50	3 005,89	1 722,85	2 716,95
A.III.2	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	1 663,68	1 701,50	3 005,89	1 722,85	2 716,95
A.V.	Daň z příjmu	669,56	661,01	672,6	766,46	728,84
A.V.1	Daň z příjmu	669,56	661,01	672,6	766,46	728,84

Příloha D: Výkaz zisků a ztrát (část výnosy) v letech 2018-2022 v tis. Kč

	Název položky	2018	2019	2020	2021	2022
B.	Výnosy celkem	21 507,19	23 685,26	24 658,73	25 298,24	29 475,79
B.I.	Výnosy z činnosti	3 568,92	3 537	3 676,97	4 185,68	4 012,21
B.I.2	Výnosy z prodeje služeb	29	31	70	70	115
B.I.3	Výnosy z pronájmu	527,8	517,84	483,03	489,17	488,19
B.I.4	Výnosy z prodaného zboží	0	1,69	0	0	0
B.I.5	Výnosy ze správních poplatků	17,27	17,95	21,5	22,61	18,17
B.I.6	Výnosy z místních poplatků	42,43	39,96	114,55	128,55	147,98
B.I.8	Jiné výnosy z vlastních výkonů	1784,58	1 899,39	2 194,44	2243,41	2 412,54
B.I.12	Výnosy z prodeje materiálu	7,3	13,23	72,87	33,8	267,05
B.I.15	Výnosy z prodeje pozemků	634,68	624	280,78	761,4	116,35
B.I.17	Ostatní výnosy z činnosti	525,86	391,5	439,81	436,74	446,95
B.II	Finanční výnosy	15,98	174,18	209,29	42,84	843,96
B.II.1	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0	265,7
B.II.2	Úroky	2,89	174,8	209,29	42,84	415,32
B.II.5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	13,09	0	0	0	162,94
B.IV.	Výnosy z transferů	1 430,98	1 778,87	3 646,26	1 756,23	1 741,70
B.IV.2	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	1430,98	1 778,87	3 646,26	1 756,23	1741,7
B.V.	Výnosy ze sdílených daní a poplatků	16 491,31	18 195,21	17 126,20	19 313,49	22 877,92
B.V.1	Výnosy ze sdílené daně z příjmu FO	3 625,76	4 222,96	4 124,87	3 557,44	4 135,68
B.V.2	Výnosy ze sdílené daně z příjmu PO	3 363,39	3 961,42	3 440,45	4 787,11	5 700,85
B.V.3	Výnosy se sdílené daně z přidané hodnoty	6 837,02	7 407,16	7 605,22	9 147,73	11 185,93
B.V.5	Výnosy ze sdílených majetkových daní	2 580,49	2 514,76	1 849,12	1 685,55	1 693,70
B.V.6	Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	84,64	88,92	106,55	135,67	161,76
C	Výsledek hospodaření	0	0	0	0	0
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	7 113,07	9 604,27	6 623,90	8 307,49	11 023,45
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	6 443,51	8 943,26	5 951,30	7 541,03	10 294,61

Příloha E: Daňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	6 837	7 407,10	7 605,20	9 147,70	11 185,90
Daně z příjmu fyzických osob	3 625,70	4 222,90	4 124,80	3 557,40	4 135,60
Daně z příjmu právnických osob	2 788,80	3 292,20	2 779,40	4 114,50	4 934,30
Daně z majetku	2 529,90	2 437,50	1 688,90	1 675,30	1 689,60
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	1 829	1 988,30	2 433,70	2 327,10	2 464,40
Daně a poplatky z hazardních her	80,16	88,92	105,18	135,67	158,76
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	41,68	39,96	42,57	44,45	87,98
Správní poplatky	17,27	18,65	21,66	22,61	20,57
Celkem	17 749,70	19 496	18 801,50	21 024,80	24 677,40

Příloha F: Nedaňové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Přijaté výnosy z finančního majetku	15,98	174,18	209,29	42,84	576,26
Příjem z pronájmu majetku	528,8	517,84	483,03	487,8	488,19
Příjem z vlastní činnosti	34,06	35,45	86,18	73,2	152,35
Ostatní nedaňové příjmy	371,01	340,08	343,42	438,02	536,09
Příjmy z KDM a DDM	136,71	72,13	149,67	33,8	266,55
Přijaté vratky transferů				3,46	
Celkem	1 086,56	1 139,68	1 271,59	1 079,12	2 019,44

Příloha G: Kapitálové výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Budovy, haly a stavby	4 938,60	1 432,30	1 002	1 963,10	821,76
Stroje, přístroje a zařízení	146,17	111,3	98,75	87,28	78,83
Dopravní prostředky	50	831,59		355,63	
Ostatní nákupy DNM	199,79			310,85	154,76
Ostatní investiční transfery veř. roz. územní úrovně	242,37	10	25		10,8
Výpočetní technika			74,92		
Investiční transfery obcím			1 258,50		
Pozemky				193,88	
Nákup majetkových podílů					1,4
Suma	5 576,90	2 385,20	2 459,20	2 910,70	1 067,60

Příloha H: Kapitálové příjmy obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč.

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Příjem z prodeje pozemků	634,68	624	280,78	761,4	116,35
Příjem z prodeje akcií					265,7
Přijaté dary na pořízení DM					1,93
Přijaté příspěvky od osob na pořízení DM				180	240
Investiční transfery od krajů		300		647,64	
Investiční přijaté transfery ze státních fondů		55,65			
Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpoč	4 897	450			
Suma	5 531,70	1 429,70	280,78	1 589	623,98

Příloha I: Běžné výdaje obce Březová-Oleško v letech 2018–2022 v tis. Kč

Roky	2018	2019	2020	2021	2022
Nákup služeb	4 305,70	4 292,01	5 129,24	4 713,27	4 930,71
Ostatní služby	744,75	1 043,45	1 166,17	837,84	2 195,29
Platy zaměstnancům	1 028,95	1 145,36	1 453,68	1 581,12	2 086,10
Osobní platy	1 560,95	1 536,88	2 214,80	2 428,80	2 560,20
Nákup vody, paliv a energie	326,28	338,25	361,55	503,46	622,59
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	553,5	574,5	578,73	609,5	504,32
Ostatní neinvestiční transfery	936	1 579,80	1 788,79	1 133,21	2 202,80
Výdaje na dopravní uzemní obslužnost	681,2	530,53	618,19	1 035,24	-
Nákup materiálů	858,91	463	621,18	750,39	594,54
Věcné dary	13,88	22,17	2,46	35,53	13,34
Ostatní platy	-	16,95	-	-	-
Výdaje na netransferované převody		111	-	-	-
Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu					-257,04
Ostatní výdaje související s investičními nákupy		13,65			
Zaplacené sankce	0	-	17,34	-	-
Suma	11 010,12	11 557	13 952,13	13 628,36	15 452,85